

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

**ΛΑΜΠΡΙΝΟΥ ANNA A.M. 7766
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΩΝ/ΝΑ A.M. 9047**

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ**

**ΗΡΑΚΛΕΙΟ, ΚΡΗΤΗΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	7
1.1 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	7
1.2 Περιορισμοί Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	8
1.3 Βασικές Ομάδες Χρηματοοικονομικών Δεικτών.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	13
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	13
2.1 Τι είναι ο Ισολογισμός	13
2.2 Αρχές Ισολογισμού.....	13
2.3 Ανάλυση Στοιχείων Ισολογισμού	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	19
ΜΕΛΕΤΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	19
3.1 Τι είναι οι Αριθμοδείκτες	19
3.2 Κατηγορίες Αριθμοδεικτών.....	22
3.3 Οι 10 σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί Αριθμοδείκτες	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	44
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	44

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

4.1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως εμπορική δύναμη.....	44
4.2 Ο Χαρακτήρας του Εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	46
4.3 Κύριοι Εμπορικοί Εταίροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	47
4.4 Ευρωπαϊκή Ένωση για το e-commerce	50
4.5 Οικονομικό Περιβάλλον στην Ελλάδα.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	57
------------------	----

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ.....	57
--------------------------	----

5.1 Ο τομέας Χονδρικού Εμπορίου.....	57
--------------------------------------	----

5.2 Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Επιχειρήσεων Χονδρικού Εμπορίου στην Κρήτη...	58
---	----

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	62
--------------------	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	64
--------------------	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή γίνεται στο πλαίσιο των υποχρεώσεων για την απόκτηση πτυχίου από το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΑΤΕΙ Κρήτης και στοχεύει στην χρηματοοικονομική ανάλυση επιχειρήσεων χονδρικού εμπορίου στην Κρήτη.

Είναι δεδομένο ότι μια μελέτη που φιλοδοξεί να καλύψει όλες τις πλευρές του θέματος αυτού σίγουρα υπερβαίνει τις απαιτήσεις μιας πτυχιακής εργασίας όμως αυτό δε σημαίνει ότι δεν έγινε προσπάθεια ώστε η παρούσα εργασία να μη στερείται των αναγκαίων επιστημονικών και ερευνητικών κριτηρίων, προκειμένου να έχει εγκυρότητα σε σχέση με το θέμα που πραγματεύεται. Η εργασία αυτή έχει στόχο να εντοπίσει και να καταστήσει συγκεκριμένο και ευκρινές αρχικά το πλαίσιο της κατάστασης που τώρα επικρατεί, παρουσιάζοντας συγκεκριμένα παραδείγματα και στη συνέχεια να τα μελετήσει και να τα αναλύσει . Προσπαθήσαμε να παρουσιάσουμε με απλό, κατανοητό και συνάμα έγκυρο τρόπο τα σχετικά ζητήματα και να δούμε τις διαφοροποιήσεις που υπάρχουν, να περιγράψουμε σε γενικές γραμμές τις υφιστάμενες δομές και να εντοπίσουμε τα σχετικά προβλήματα αλλά και τις τάσεις και τις προοπτικές που διαμορφώνονται. Για το σκοπό αυτό μελετήσαμε σχετική βιβλιογραφία, άρθρα και διάφορες μελέτες τύπου, κάναμε έρευνα στο διαδίκτυο και στα ειδικά περιοδικά που ασχολούνται με το θέμα αυτό. Επιπλέον, δημιουργήσαμε αρχείο με τις σχετικές επιχειρήσεις στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη συνέχεια δημιουργήσαμε ενδεικτικά διαγράμματα ώστε να γίνει η σχετική σύγκριση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω εργασία παρουσιάζουμε μια μελέτη για την χρηματοοικονομική ανάλυση επιχειρήσεων χονδρικού εμπορίου στην Κρήτη. Αναλυτικά, αρχικά μέσα από την εργασία αυτή αναφερόμαστε στις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δηλαδή στην ανάλυση των καταστάσεων αυτών και τους περιορισμούς που τις χαρακτηρίζουν. Αναφερόμαστε και στις βασικές ομάδες χρηματοοικονομικών δεικτών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο μελετάμε τον ισολογισμό, αρχικά παρουσιάζοντας τον όρο «Ισολογισμός» και την έννοια του, τις βασικές αρχές που τον διέπουν και στην συνέχεια αναφέρουμε τα στοιχεία του ισολογισμού προχωρώντας σε μια περαιτέρω ανάλυση.

Εν συνεχεία, στο τρίτο κεφάλαιο προχωράμε με τους αριθμοδείκτες, την σημασία τους, τον ορισμό τους, την έννοια τους και δίνοντας οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες κρίνουμε χρήσιμες και επιπλέον παρουσιάζουμε τις κατηγορίες τους. Έπειτα μιλάμε τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση ως εμπορική δύναμη όσο και για το χαρακτήρα του εμπορίου, αλλά και για τους κύριους εμπορικούς εταίρους.

Στην πέμπτη ενότητα παρουσιάζεται η θέση του ευρωπαϊκού εμπορίου στο διαδίκτυο και παρουσιάζονται σχετικές πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το e-commerce και στοιχεία με την θέση που κατέχει το Ευρωπαϊκό εμπόριο στην γενική κατάταξη της αγοράς.

Στο τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής εργασίας παραθέτουμε την οικονομική κατάσταση της χώρας με βάση μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, αναφερόμαστε στο αρχείο excel που δημιουργήσαμε για το χονδρικό εμπόριο στην Κρήτη για τις κατηγορίες 1-10, 11-49 και 50 και άνω. Τέλος δημιουργούμε πίνακες δεδομένων στοιχείων ισολογισμού και αριθμοδεικτών και έπειτα πραγματοποιούμε ανάλυση αυτών των πινάκων και σύγκριση των δεδομένων που καταγράφονται.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί πολλοί ορισμοί για την ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης¹. Οι ορισμοί αυτοί έχουν κάποια κοινά σημεία μεταξύ τους, τα οποία αν ιδωθούν στο σύνολο τους, παράγουν ένα γενικότερο και πιο ολοκληρωμένο ορισμό σύμφωνα με τον οποίο «η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι ένα σύστημα πληροφόρησης το οποίο αντλεί τα δεδομένα του από τις δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και από άλλες πηγές (οι οποίες παρέχουν συμπληρωματικά στοιχεία που δεν παρέχονται από τις δημοσιευμένες καταστάσεις, αλλά συνδέονται με άλλες πτυχές της επιχείρησης).

Επιπλέον δημιουργεί – παράγει πληροφόρηση με τη μελέτη, την αξιολόγηση και την ερμηνεία σχέσεων και τάσεων μεταξύ των διαφόρων χρηματοοικονομικών δεδομένων, πράγμα το οποίο γίνεται με ποσοτικά και ποιοτικά μέσα και στους εκτός της επιχείρησης λαμβάνοντας σχετικές με την επιχείρηση αποφάσεις, παρέχει πληροφόρηση, η οποία αναφέρεται σε προβλέψεις, σχετικά με τη μελλοντική κατάσταση και επίδοση της επιχείρησης»².

Η πληροφόρηση που παρέχει η εν λόγω ανάλυση μέσω του τρίτου στη σειρά ανωτέρω στοιχείου, εστιάζεται στη δημιουργία προϋποθέσεων σωστής και ανταποκρινόμενης στα πραγματικά δεδομένα ενημέρωσης και πληροφόρησης και ατόμων που βρίσκονται εκτός της επιχείρησης. Έτσι, ώστε να υπηρετηθεί η ανάγκη των ατόμων αυτών για λήψη σωστών αποφάσεων. Είναι σημαντικό να σημειωθεί εδώ, ότι η ποιότητα μιας απόφασης είναι συνάρτηση του βαθμού πληροφόρησης του λήπτη της απόφασης.

¹ Davidson et all 1974, Welsch and Anthony 1981, Παπαδόπουλος 1986, Weston and Brigham 1986

² Ζοπουνίδης 1998

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1.1 Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η χρηματοοικονομική ανάλυση εκτός από την παροχή πληροφοριών προβάλλει και αναδεικνύει και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της διοίκησης, οπότε αποτελεί αυτή ταυτόχρονα και εργαλείο αξιολόγησης των επιδόσεων της διοίκησης. Η διοίκηση της επιχείρησης έχει ως βασικό μέλημα τη διατήρηση ισορροπίας ανάμεσα στη ρευστότητα, την αποδοτικότητα, τη σταθερότητα και τη δυνατότητα ανάπτυξης αυτής.

Με βάση τα ανωτέρω, τρεις είναι οι επί μέρους χρονικοί ορίζοντες στους οποίους εκτείνεται η χρησιμοποίηση – αξιοποίηση των χρηματοοικονομικών δεδομένων και η παραγωγή πληροφόρησης, ανεξάρτητα από το αν ο λήπτης σχετικών αποφάσεων βρίσκεται εντός ή εκτός της επιχείρησης:

- **ο χρονικός ορίζοντας της εμπειρίας**, για τον οποίο μετρούνται οι κατά το παρελθόν επιδόσεις της επιχείρησης. Το άτομο το οποίο θα κληθεί να πάρει αποφάσεις είναι απαραίτητο να γνωρίζει την κατάσταση στην οποία ήταν η επιχείρηση στο παρελθόν, το καθαρό της εισόδημα, τον όγκο πωλήσεων, τον τρόπο πληρωμής των δανειστών και προμηθευτών της και κυρίως είναι απαραίτητο να γνωρίζει την αποδοτικότητα της εταιρείας, πράγμα το οποίο αντικατοπτρίζει και το κατά πόσο η διοίκηση ενεργούσε σωστά και αποτελεσματικά
- **το παρόν**. Το άτομο που λαμβάνει αποφάσεις, εντός ή εκτός της επιχείρησης, έχει την ανάγκη της γνώσης της σημερινής κατάστασης της επιχείρησης (τα περιουσιακά της στοιχεία, την ταμειακή της θέση, τα κέρδη που παρακρατήθηκαν καθώς και τη σχέση ανάμεσα στα ίδια και ξένα κεφάλαια).
- **ο χρονικός ορίζοντας της πρόβλεψης**, για τον οποίο διαμορφώνονται προβλέψεις, σχετικές με τις μελλοντικές δυνατότητες και την πιθανή μελλοντική πορεία της επιχείρησης. Διαθέτοντας την πληροφόρηση, την

αναφερόμενη στον χρονικό ορίζοντα της εμπειρίας και στο παρόν, ο πιο πάνω λήπτης της απόφασης μπορεί να προβεί σε εκτιμήσεις που συνδέουν το παρελθόν με το παρόν και να προδιαγράψει – εκτιμήσει μελλοντικές εξελίξεις, σχετικές με την πορεία επιχείρησης.

1.2 Περιορισμοί Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Πέρα όμως από τα πιο πάνω, υπάρχουν και περιοριστικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την χρησιμοποίηση των δεικτών. Και τούτο για να μη συνάγονται λανθασμένα συμπεράσματα και να μην οδηγούνται τα πράγματα σε λανθασμένες αποφάσεις. Οι σημαντικότεροι περιοριστικοί παράγοντες σχετίζονται με την φύση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τις λογιστικές αρχές και παραδοχές, με τις οποίες συντάσσονται, με την ενδόμυχη επιθυμία μιας καλής προς τα έξω εικόνας της επιχείρησης, με το πρόβλημα του επιπέδου των τιμών, με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ισχύουν οι διαπιστωνόμενες τάσεις και με την γεωγραφική θέση της επιχείρησης³. Ειδικότερα:

- 1. Η συνοπτική μορφή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων:** Επειδή οι δημοσιευόμενες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι συνοπτικές, δεν αναφέρονται αυτές σε λεπτομέρειες. Έτσι, τα εκτός της επιχείρησης ενδιαφερόμενα άτομα στερούνται πολλών άλλων πληροφοριών, ορισμένες από τις οποίες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των ατόμων αυτών, μπορεί να είναι σημαντικές. Σχετικός με τον προκείμενο παράγοντα είναι και ο επόμενος:
- 2. Η παράλειψη στοιχείων από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις:** Υπάρχουν πτυχές της επιχείρησης, οι οποίες είναι σημαντικές, αλλά δεν

³ Weston and Brigham 1986, Στάμου 1996

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όπως: η σχέση της εταιρείας με τους προμηθευτές και τους πιστωτές της, καθώς και με τους αγοραστές/καταναλωτές των προϊόντων της, η φήμη και η ικανότητα της διευθυντικής ομάδας, τα μελλοντικά σχέδια για συγκεκριμένα προϊόντα, το επίπεδο της εκπαίδευσης του προσωπικού, οι σχέσεις της διοίκησης με τα σωματεία των εργαζομένων, η περιβαλλοντική διαχείριση και συμπεριφορά της επιχείρησης και άλλα. Είναι αυτονόητο ότι μια εταιρεία δεν δημοσιεύει τα παραπάνω στοιχεία, πολλά από τα οποία και από λόγους ανταγωνισμού.

- 3. Οι λογιστικές αρχές και παραδοχές:** Ο αναλυτής, ιδίως ο εκτός της επιχείρησης στις πλείστες των περιπτώσεων προκειμένου να ερμηνεύσει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τους σχετικούς δείκτες έχει ανάγκη από επί πλέον διευκρινήσεις, που σχετίζονται με τις λογιστικές αρχές και παραδοχές τις οποίες εφαρμόζει η επιχείρηση και οι οποίες δεν εμφανίζονται στις καταστάσεις.
- 4. Το φαινόμενο δημιουργίας καλών εντυπώσεων:** Το φαινόμενο αυτό σχετίζεται με τη διερεύνηση της βραχυχρόνιας ρευστότητας. Στον δημοσιευόμενο ισολογισμό περιλαμβάνονται κάποια στοιχεία ενώ αποκλείονται κάποια άλλα με αποτέλεσμα ο σχετικός δείκτης γενικής ρευστότητας να εμφανίζεται ευνοϊκότερος του πραγματικού.
- 5. Το πρόβλημα του επιπέδου τιμών:** Το οικονομικό αποτέλεσμα και η χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης μετρώνται με βάση το ιστορικό κόστος. Όταν η καθαρή θέση στο τέλος της περιόδου είναι μεγαλύτερη από την καθαρή θέση στην αρχή της περιόδου η εταιρεία έχει κέρδη, στην αντίθετη περίπτωση έχει ζημιές. Αυτό, όμως ισχύει σε περιόδους σταθερότητας των τιμών, όταν δηλαδή δεν μεσολαβούν παράγοντες, όπως άνοδος των τιμών, πληθωρισμός κ.α. οι οποίοι αλλοιώνουν αρκετά τα αποτελέσματα.

6. Οι περιορισμοί των ενδείξεων τάσης: Η επεξεργασία και αξιοποίηση των τεχνικών και μεθόδων ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων οδηγούν στην διαπίστωση και εκτίμηση συγκεκριμένων τάσεων. Οι τάσεις αυτές στηρίζονται κυρίως στους όρους λειτουργίας της επιχείρησης κατά τον χρονικό ορίζοντα της εμπειρίας και κατά το παρόν. Η πιθανότητα ορισμένες τωρινές ή μελλοντικές αποφάσεις της διοίκησης να βρίσκονται εκτός των ορίων και των όρων λειτουργίας της επιχείρησης κατά τον χρονικό ορίζοντα της εμπειρίας δημιουργεί τις προϋποθέσεις να ανατραπούν οι τάσεις με βάση τις οποίες εκτιμάται - προδιαγράφεται - προβλέπεται η μελλοντική πορεία της επιχείρησης. Εξ άλλου, η σωστά επιλεγμένη διοίκηση μιας επιχείρησης, πρέπει να βρίσκεται πάντοτε σε ετοιμότητα και να προετοιμάζει βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και στρατηγικές αποφάσεις, οι οποίες θα ανατρέψουν τις οποιοσδήποτε δυσμενείς ή θα ισχυροποιούν τις ευνοϊκές μέχρι τώρα εξελίξεις.

7. Ο τόπος εγκατάστασης και η μορφή της επιχείρησης: Η γεωγραφική θέση μιας επιχείρησης καθώς και ο κλάδος στον οποίο αυτή ανήκει, επηρεάζουν κάποια αποτελέσματα της ανάλυσης, οπότε αφ' ενός αυτά πρέπει να είναι γνωστά στον αναλυτή και αφ' ετέρου πρέπει να συνεκτιμώνται από μέρος του.

1.3 Βασικές Ομάδες Χρηματοοικονομικών Δεικτών

a/a	Ομάδες δεικτών	Δείκτες
1	Δείκτες ρευστότητας (<i>liquidity ratios</i>)	Δείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας (<i>current ratio</i>) Δείκτης άμεσης ρευστότητας (<i>quick ratio</i> ή <i>acid test</i>)
2	Δείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων ή μόγλευσης (<i>leverage ratios</i>)	Δείκτης συνολικής δανειακής επιβάρυνσης (<i>debt ratio</i>) Βαθμός κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών (<i>times-interest-earned ratio</i>) Βαθμός κάλυψης σταθερών δαπανών
3	Δείκτες δραστηριότητας (<i>activity ratios</i>)	Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων (<i>inventory turnover</i>) Μέση περίοδος είσπραξης (<i>average collection period</i>), Κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίων (<i>fixed assets turnover</i>) Κυκλοφοριακή ταχύτητα ενεργητικού (<i>total assets turnover</i>)
4	Δείκτες αποδοτικότητας (<i>profitability ratios</i>)	Περθώριο κέρδους στις πωλήσεις (<i>profit margin on sales</i>) Αποδοτικότητα επενδυμένων κεφαλαίων (<i>return on total assets</i> ή <i>return on investment, ROI, συνήθως</i>). Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (<i>return on net worth</i>)
5	Δείκτες μεγέθυνσης (<i>growth ratios</i>)	
6	Δείκτες αποτίμησης (<i>valuation ratios</i>)	Τιμή / κέρδος (<i>price to earnings ratio</i>) Αγοραίας αξίας προς τη λογιστική αξία (<i>market to book ratio</i>)

Οι *δείκτες δραστηριότητας* (*activity ratios*) μετρούν το βαθμό αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των πόρων της επιχείρησης.

Οι *δείκτες αποδοτικότητας* (*profitability ratios*)⁴ μετρούν την αποτελεσματικότητα της διοίκησης, όπως αυτή εμφανίζεται μέσα από τις αποδόσεις που αποφέρουν οι πωλήσεις και οι επενδύσεις.

Οι *δείκτες μεγέθυνσης* (*growth ratios*) μετρούν την ικανότητα της εταιρείας να διατηρήσει την οικονομική της θέση μέσα σε μια αναπτυσσόμενη οικονομία και βιομηχανία.

⁴

$$\text{Αποδοτικότητα επενδυμένων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

$$\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Ίδια λεφάλα}}$$

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Τέλος, οι δείκτες αποτίμησης (*valuation ratios*) μετρούν την ικανότητα της διοίκησης να δημιουργεί αγοραίες αξίες πέρα από τη δαπάνη των επενδύσεων. Οι δείκτες αποτίμησης είναι η πιο πλήρης μορφή μέτρησης της απόδοσης, επειδή αντανακλούν τόσο τους δείκτες κινδύνου (τους δύο πρώτους από τον πιο πάνω πίνακα) όσο και τους δείκτες απόδοσης). Οι δείκτες αποτίμησης έχουν μεγάλη σημασία, διότι συνδέονται άμεσα με το στόχο της μεγιστοποίησης του πλούτου των μετοχών και της αξίας της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2.1 Τι είναι ο Ισολογισμός

Ο Ισολογισμός είναι η κύρια οικονομική κατάσταση που απεικονίζει, σε μια δεδομένη στιγμή (συνήθως 31/12 ή 30/6 κάθε έτους), την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

Αποτελείται από δύο στήλες, που η μεν πρώτη ονομάζεται Ενεργητικό και η δεύτερη ονομάζεται Παθητικό. Το Παθητικό απεικονίζει τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων που διαχειρίζεται η επιχείρηση, και το ενεργητικό που είναι επενδύόμενα. Υπό άλλη έννοια, παθητικό είναι το που χρεωστάει η επιχείρηση και ενεργητικό το που έχει τοποθετήσει αυτά τα χρήματα⁵.

2.2 Αρχές Ισολογισμού

1. Η αρχή της λογιστικής μονάδας

Σύμφωνα λοιπόν με αυτήν την αρχή, η λογιστική μονάδα θεωρείται μια ανεξάρτητη οντότητα, με δικά της μέσα δράσης και δικές της υποχρεώσεις, που δεν συνδέονται με τον ή τους φορείς της.

2. Η αρχή της συνέχειας της δραστηριότητας της λογιστικής μονάδας ή της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η λογιστική θεωρεί ότι η λογιστική οντότητα θα συνεχίσει τη δραστηριότητα της για αόριστο χρονικό διάστημα. Όμως, αυτό δε σημαίνει ότι η λογιστική μονάδα θα έχει διαρκή ύπαρξη, αλλά ότι θα συνεχίσει τη δραστηριότητα της για ένα τέτοιο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να εκπληρώσει τις όποιες υποχρεώσεις έχει αναλάβει. Δηλαδή, η

⁵ Στέργιος Χατζηνικολάου, «Τα μυστικά των ισολογισμών», Εκδότης: Economía Publishing, 2008

ζωή της επιχείρησης θεωρείται ότι ξεκινά με τη σύσταση της και τελειώνει με την λύση και εκκαθάριση της.

3. Η αρχή της περιοδικότητας

Η ζωή της επιχειρηματικής μονάδας διαιρείται σε ίσα χρονικά διαστήματα, αποκτώντας στον ακριβέστερο προσδιορισμό τόσο των αποτελεσμάτων όσο και της χρηματοοικονομικής της κατάστασης.

4. Η αρχή της χρηματικής μέτρησης

Η χρηματοοικονομική λογιστική προβλέπει την καταχώρηση μόνο εκείνων των λογιστικών γεγονότων, που μπορούν να αποδοθούν σε χρηματικές μονάδες. Συγχρόνως, θεωρεί ως μέσα δράσης μιας επιχείρησης και ως υποχρεώσεις της μόνο τα αρχεία εκείνα τα όποια μπορούν να αποδοθούν σε χρήμα.

5. Η αρχή του ιστορικού κόστους

Η απόδοση σε χρηματικές μονάδες των στοιχείων του ισολογισμού, καθώς επίσης και των στοιχείων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως, γίνεται έχοντας σαν βάση το ιστορικό κόστος, για την αποτίμηση τους.

6. Η αρχή της αντικειμενικότητας

Θα πρέπει οι διάφορες λογιστικές μετρήσεις, καθώς και τα αποτελέσματα που προκύπτουν να είναι αμερόληπτα και συγχρόνως αντικειμενικά. Θα πρέπει δηλαδή, τόσο τα μέσα δράσης μιας επιχείρησης, όσο και οι υποχρεώσεις της να αποδεικνύονται αντικειμενικά όσον αφορά το ύψος της αξίας τους.

7. Η αρχή της πραγματοποιήσεως εσόδων

Θα πρέπει να θεωρούμε ότι ένα έσοδο έχει πραγματοποιηθεί και είναι αναγνωρίσιμο όταν ικανοποιούνται οι εξής δύο προϋποθέσεις:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

- Ο κύκλος των διαδικασιών που είναι σχετικές με τη δημιουργία εσόδων έχει περατωθεί ή σχεδόν περατωθεί
- Έχει πραγματοποιηθεί συναλλαγή- ανταλλαγή

8. Η αρχή της σταθερότητας της νομισματικής μονάδας

Θεωρεί ότι η νομισματική μονάδα, βάσει της οποίας γίνονται οι αποτιμήσεις μας, δεν παρουσιάζει πληθωριστικές ή αντιπληθωριστικές τάσεις, αλλά στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης η αξία της διατηρείται σταθερή.

9. Η αρχή της πλήρους αποκάλυψης

Οι λογιστικές καταστάσεις μιας οικονομικής μονάδας οφείλουν να περιλαμβάνουν το σύνολο εκείνων των πληροφοριών που είναι αναγκαίες, ώστε οι καταστάσεις αυτές να μην είναι παραπλανητικές ή ελλιπείς.

10. Η αρχή της συσχέτισης των εσόδων και των εξόδων

Η αρχή αυτή ορίζει ότι τα έσοδα και τα έξοδα θα πρέπει να συσχετίζονται, για να μπορεί να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα, το οποίο πέτυχε η λογιστική μονάδα στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Η συσχέτιση – σύνδεση των εξόδων με τα έσοδα μπορεί να είναι είτε άμεση είτε έμμεση.

11. Η αρχή της συγκρισιμότητας

Συμφώνα με αυτήν την αρχή, επιβάλλεται στο τέλος κάθε λογιστικής χρήσης η δημοσίευση λογιστικών δεδομένων τουλάχιστον δυο ετών, ούτως ώστε τα τρία πρόσωπα, που ενδιαφέρονται για την οικονομική πορεία της επιχείρησης να μπορούν να βγάλουν αληθή συμπεράσματα.

12. Η αρχή της συντηρητικότητας

Η αρχή υπαγορεύει στην οικονομική μονάδα την υιοθέτηση εκείνης της μεθόδου που έχει τη μικρότερη θετική επίδραση στην καθαρή θέση της τελευταίας. Δηλαδή, εκείνης της μεθόδου που θα μας δώσει την μικρότερη αξία για τα στοιχεία του ενεργητικού και για τα έσοδα και την υψηλότερη για τα στοιχεία του παθητικού και τα έξοδα.

13. Η αρχή αναγνώρισης των εξόδων

Ένα έξοδο αναγνωρίζεται όταν και μόνο όταν συνδέεται άμεσα η έμμεσα με τη δημιουργία εσόδου.

14. Η αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων

Η οικονομική μονάδα είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει τις ίδιες μεθόδους που χρησιμοποίησε και την προηγούμενη περίοδο, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται η διαχρονική χρηματοοικονομική εικόνα της τελευταίας.

15. Η αρχή του ουσιώδους των λογιστικών πληροφοριών

Θα πρέπει οι πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις να είναι οι σημαντικότερες, έτσι ώστε να δίνουν μια όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής πορείας της λογιστικής μονάδας.⁶

⁶ Στέργιος Χατζηνικολάου, «Τα μυστικά των ισολογισμών», Εκδότης: Economía Publishing, 2008

2.3 Ανάλυση Στοιχείων Ισολογισμού

Τα στοιχεία του ενεργητικού

Οφειλόμενο κεφάλαιο (=υπόλοιπο κεφαλαίου οφειλόμενο από τους μετόχους)

Έξοδα εγκαταστάσεως (=έξοδα πολυετούς αποσβέσεως π.χ έξοδα ίδρύσεως της Επιχείρησης)

Πάγιο Ενεργητικό

- Ασώματες ακινητοποιήσεις(=Σήματα, Λογισμικά έξοδα ερευνών και αναπτύξεως)
- Ενσώματες ακινητοποιήσεις (=Κτίρια, Μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα κ.α.)
- Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Αποσβέσεις (=η ανομοίωση της αξίας του π.χ. μηχανήματος που υφίσταται αυτό κάθε χρόνο λόγω χρήσης του).

Κυκλοφορούν ενεργητικό

- Αποθέματα (=Εμπορεύματα, Ύλες, Προϊόντα κ.α.)
- Απαιτήσεις (=Υπόλοιπα Πελατών κ.α.)
- Χρεόγραφα (=είναι οι μετοχές που έχει μια επιχείρηση στο χαρτοφυλάκιο της με σκοπό την σύντομη διάθεση τους)
- Διαθέσιμα (= χρηματικά ποσά στο ταμείο στις επιχείρησης αλλά και τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού δηλαδή τα στοιχεία που μπορούν άμεσα και με ασφάλεια να μετατραπούν σε χρήμα.)

Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού (στοιχεία που αφορούν άλλες χρήσεις)⁷

Τα στοιχεία του παθητικού

Ίδια Κεφάλαια (= το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων το οποίο ανήκει στους ιδιοκτήτες).

⁷ Καραγιάννης Δ. Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη Αικατερίνη, «Ανάλυση Ισολογισμών & Αριθμοδείκτες, Βιωσιμότητα Επιχειρήσεων & Κέρδη, Έλεγχος του Κόστους & Αποκλίσεις, Ταμειακή Ρευστότητα Επιχειρήσεων», Έκδοση: 2012

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Προβλέψεις για κίνδυνους και έξοδα (= περιλαμβάνονται προβλέψεις εξόδων για αποζημιώσεις προσωπικού ή άλλες παρόμοιες φύσης έξοδα).

Υποχρεώσεις (= χωρίζονται σε δυο κατηγορίες τις μακροχρόνιες και βραχυχρόνιες).

Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού (= δημιουργούνται ,κατά κανόνα, στο τέλος κάθε χρήσεως με σκοπό τη χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων, έτσι ώστε στα αποτελέσματα της να περιλαμβάνονται μόνο τα έσοδα και έξοδα που πράγματι αφορούν τη συγκεκριμένη αυτή χρήση. Με την τακτοποίηση αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα η αναμόρφωση των λογαριασμών του ισολογισμού στο πραγματικό μέγεθος τους κατά την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως).

Λογαριασμοί Τάξεως, Χρεωστικοί ή Πιστωτικοί (= Αποτελούν μια ενότητα λογαριασμών με χαρακτήρα πληροφοριακό και αποτυπώνονται στον ισολογισμό των εταιριών που δημοσιεύουν τα στοιχεία τους με βάση το ελληνικό λογιστικό σχέδιο. Οι λογαριασμοί αυτοί δεν μεταβάλουν τη χρηματοοικονομική θέση της εταιρίας, περιλαμβάνουν όμως σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις δεσμεύσεις και τα βάρη της και διευκολύνουν την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την πιστοληπτική της ικανότητα).

Γενική εκμετάλλευση (= χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των καθαρών τακτικών και οργανικών αποτελεσμάτων τα όποια πραγματοποιούνται μέσα στη χρήση που κλείνει από την εκμετάλλευση των διαφόρων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας).

Αποτελέσματα χρήσης (= είναι τα κέρδη / ζημίες που προέκυψαν από όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης μέσα στη λογιστική χρήση συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων γεγονότων).

Ταμειακές ροές (=είναι οι εισροές και οι εκροές ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΛΕΤΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

3.1 Τι είναι οι Αριθμοδείκτες

Ορισμός: Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων εκτός από τις καταστάσεις συγκρίσεων, χρησιμοποιεί και άλλα μέσα ανάλυσης. Ένα από τα πιο γνωστά και διαδεδομένα μέσα ανάλυσης είναι οι αριθμοδείκτες ή δείκτες, όπως πολλές φορές απλά αναφέρονται.

Οι αριθμοδείκτες (ή δείκτες λογιστικής) είναι ένα σχετικό μέγεθος δύο επιλεγμένων αριθμητικών τιμών που λαμβάνονται από τις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης. Εκφράζουν ποσοτικά χαρακτηριστικές σχέσεις μεταξύ στοιχείων της επιχείρησης και των γεγονότων που αποτελούν την δραστηριότητα της. Οι αριθμοδείκτες είναι εργαλείο παρατήρησης της επιχείρησης. Όταν υπάρχει σχέση μεταξύ δύο μεγεθών, μετρούν την αναλογία μεταξύ τους, τις συνθήκες εμπλοκής τους, επιτρέποντας διαγνώσεις τάσεων και καταστάσεων. Υπολογίζονται κάθε φορά με βάση το τρέχον έτος και στη συνέχεια, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, άλλες εταιρείες, τη βιομηχανία ή ακόμα και την οικονομία για να αξιολογήσουν τις επιδόσεις μιας επιχείρησης. Χρησιμοποιούνται κυρίως από τους υπερασπιστές της θεμελιώδους ανάλυσης και λογιστές για τη σύγκριση δυνατών και αδύνατων σημείων επιχειρήσεων αλλά και από επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων για να καταλάβουν κατά πόσο επιτυχείς και αποτελεσματικές είναι οι αποφάσεις τους. Πρέπει να παρακολουθείται η πορεία των δεικτών στον χρόνο. Συγκεκριμένα ο αριθμοδείκτης είναι η απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως προς ένα άλλο και εκφράζεται με απλή μαθηματική μορφή π.χ. αν το κυκλοφορούν ενεργητικό μιας επιχείρησης είναι 6000000€ οι δε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυτής είναι 2000000€ τότε διαιρώντας το πρώτο ποσό με το δεύτερο βρίσκουμε το αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας. $(6000000:2000000=3)$.

Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής αναλύσεως που βοηθούν στην ερμηνεία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Οι αριθμοδείκτες για πολλούς αποτελούν τη βάση της ανάλυσης επειδή καταρτίζονται εύκολα και παρουσιάζουν πολλές πληροφορίες περιληπτικά και με τρόπο που κατ' αρχήν γίνονται εύκολα κατανοητές. Κατά τα τελευταία μάλιστα έτη ορισμένοι από τους αριθμοδείκτες χρησιμοποιούνται ακόμη και ως μέσον πρόβλεψης επιχειρηματικών αποτυχιών.

Οι αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προελεύσεως, που καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσεως ή της αποδοτικότητας των διάφορων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων της οικονομικής μονάδας και σε τελική ανάλυση της πραγματικής καταστάσεως ολόκληρης της οικονομικής μονάδας ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα αυτή. Με τους αριθμοδείκτες προσδιορίζεται η σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνεται η επιχειρηματική δράση και επεξηγούνται τα αποτελέσματα που προκύπτουν απ' αυτή. Με το σύστημα των αριθμοδεικτών προσδιορίζεται επίσης ο βαθμός αποδόσεως των διάφορων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας με σκοπό την ορθολογικότερη εκμετάλλευση των μέσων δράσεώς της. Οι αριθμοδείκτες δεν είναι τίποτε άλλο παρά η μαθηματική σχέση μεταξύ δύο μεγεθών, όπου το ένα μέγεθος είναι ο αριθμητής ενός κλάσματος και το άλλο ο παρονομαστής. Ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών, δηλαδή των σχέσεων μεταξύ δυο μεγεθών είναι μια απλή αριθμητική πράξη. Δεν είναι όμως εξίσου απλός και ο καθαρισμός του είδους των δεικτών που πρέπει να καταρτισθούν, πολύ δε περισσότερο ο προσδιορισμός της σημασίας τους και ο χαρακτηρισμός του μεγέθους τους.

A. Οι αριθμοδείκτες προσδιορίζουν σχέσεις που θεωρούμενες μόνες τους δεν αποτελούν τίποτα άλλο από άπλες ενδείξεις σχετικά με αυτό που παρουσιάζουν. Οι ενδείξεις αυτές δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια αν προηγουμένως δεν εξεταστούν. Οι αριθμοδείκτες αυτοί είναι:

1. Αριθμοδείκτες της ίδιας επιχειρηματικής μονάδας παλαιότερων χρονικών περιόδων.
2. Αριθμοδείκτες που τυχόν προγραμματίστηκαν για την περίοδο στην οποία αναφέρεται η ανάλυση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

3.Αριθμοδείκτες παρεμφερούς επιχειρηματικής μονάδας που θεωρείται αντιπροσωπευτική του κλάδου ή κατά κάποιο τρόπο πρότυπο.

4.Αριθμοδείκτες πρότυπα που έχουν πιθανόν καταρτιστεί για τους διάφορους επιχειρηματικούς κλάδους και εφ' όσον η μονάδα ανήκει αμιγώς σένα συγκεκριμένο κλάδο.

Β. Παρά το πλεονεκτήματα που προσφέρει η συγκριτική αξιολόγηση των αριθμοδεικτών δεν περιορίζει όλα τα προβλήματα που παρουσιάζονται με την χρησιμοποίηση του. Εφόσον οι αριθμοδείκτες καταρτίζονται με βάση τα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων είναι φυσικό να επηρεάζονται από τα μειονεκτήματα και τις αδυναμίες τους.

Για το λόγο αυτό πριν την χρησιμοποίηση των στοιχείων με βάση τα οποία καταρτίζονται, πρέπει να ερευνάται η καταλληλότητα και η ορθότητα τους, όσο αυτό είναι δυνατόν, όπως ήδη αναφέρθηκε τουλάχιστον αυτών που θεωρούνται πιο σημαντικά.

Γ. Η σημασία και η χρησιμότητα των αριθμοδεικτών για τη ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων εξαρτάται και επηρεάζεται από ένα μεγάλο αριθμό εξωγενών παραγόντων.

Οι αριθμοδείκτες καταρτίζονται με βάση τους εξής κανόνες:

Α. Η συσχέτιση των μεγεθών γίνεται κατά τρόπο ώστε οι δείκτες - αριθμοί που προκύπτουν να είναι ευθέως ανάλογοι με την κατάσταση που απεικονίζουν, δηλαδή οι υψηλότεροι δείκτες να αντιστοιχούν σε ευνοϊκότερες καταστάσεις και οι χαμηλότεροι σε δυσμενέστερες.

Β. Τα μεγέθη των συσχετίσεων επιλέγονται κατά τρόπο που να μειώνει στο ελάχιστον π.χ. τα λάθη ή τις επιπτώσεις νομισματικών διακυμάνσεων.

Όσο το δυνατόν πιο ασφαλή και πρόσφορη χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών θεωρείται επίσης σκόπιμο να εξετάζονται σε συνδυασμό με άλλους αριθμοδείκτες ή αλλά πληροφοριακά στοιχεία που προέρχονται από τις λογιστικές καταστάσεις ή ακόμα και με στοιχεία που προέρχονται από τα αλλά μέσα ανάλυσης. Η συνδυαστική αυτή εξέταση παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια κατά τη χρησιμοποίηση των μεγεθών που προκύπτουν από τους αριθμοδείκτες. Οι περισσότεροι αριθμοδείκτες που καταρτίζονται τα τελευταία έτη επιλέγονται καταρχήν με γνώμονα τα βασικά κριτήρια της ρευστότητας και αποδοτικότητας. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι δεν καταρτίζονται ή ότι δεν πρέπει να καταρτίζονται αριθμοδείκτες με βάση αλλά κριτήρια.

Παράλληλα, καταρτίζονται και άλλοι δείκτες είτε ενισχυτικοί των δεικτών ρευστότητας και αποδοτικότητας όπως οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας των στοιχείων του ενεργητικού, είτε ως συμπληρωματικά αυτών όπως οι δείκτες φερεγγυότητας. Οι αριθμοδείκτες μπορούν να διακριθούν σε ομάδες ανάλογα με το τι αφορούν και αυτό θα παρουσιάσουμε με την παρούσα σειρά άρθρων. Υπάρχουν πολλοί δείκτες και ομάδες. Θα σταθούμε στους πιο σημαντικούς και σημαντικές από αυτούς αντίστοιχα κατά τη γνώμη μας.⁸

3.2 Κατηγορίες Αριθμοδεικτών

Σύμφωνα με το άρθρο του Γιάννης Κίτσο, χρηματοοικονομικού συμβούλου επιχειρήσεων που δημοσιεύτηκε στο <http://www.bizhelp365.com/> οι κατηγορίες των αριθμοδεικτών που μας απασχολούν στον τομέα των χρηματοοικονομικών είναι οι παρακάτω:

⁸ <http://www.bizhelp365.com>

Αριθμοδείκτες ρευστότητας

Η ρευστότητα μετρά την ικανότητα μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις πληρωμών. Η ρευστότητα εξασφαλίζει την ομαλή πορεία του χρηματοοικονομικού κύκλου. Η ρευστότητα που διαθέτει μια επιχείρηση προκύπτει από τον συσχετισμό των μέσων πληρωμής που διαθέτει με τις υποχρεώσεις της. Οι εισπράξεις και πληρωμές δεν συμπίπτουν χρονικά έστω και εάν μακροχρόνια οι εισπράξεις είναι ποσοτικά μεγαλύτερες από τις πληρωμές, βεβαίως για επιχειρήσεις που λειτουργούν με κέρδος. Για αυτό η επιχείρηση διατηρεί Κεφάλαια ίδια και ξένα, για να μπορεί να λειτουργεί το παραγωγικό και εμπορικό κύκλωμα εκμεταλλεύσεως απρόσκοπτα.

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της ρευστότητας είναι :

1. Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας
 2. Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας
-
1. Αριθμοδείκτης Γενικής ρευστότητας

<i>Διαθέσιμα + Απαιτήσεις + Αποθέματα / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>	Όριο μεγαλύτερο από τη μονάδα
--	--------------------------------------

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την ρευστότητα της επιχείρησης αλλά και το περιθώριο ασφάλειας που διατηρεί η διοίκηση μιας επιχείρησης για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή κεφαλαίων κίνησης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης από πλευράς ρευστότητας. Μια επιχείρηση θα πρέπει να διατηρεί επαρκή κυκλοφοριακά στοιχεία για να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της όταν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες. Με άλλα λόγια ο δείκτης αυτός, αντανακλά την τρέχουσα ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων της.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

2. Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

$\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Μετοχές} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$	Όριο μεγαλύτερο ή ίσο με τη μονάδα
---	------------------------------------

Ο δείκτης αυτός συσχετίζει ρευστοποιήσιμα στοιχεία του Ενεργητικού με τις τρέχουσες υποχρεώσεις. Στον αριθμητή αυτού του δείκτη, αποκλείεται ο υπολογισμός αποθεμάτων. Οι επιχειρήσεις που έχουν υψηλό δείκτη άμεσης ρευστότητας σπάνια έχουν την ανάγκη δανεισμού. Υπάρχει η κοινή αντίληψη, ότι η χρηματοοικονομική ευρωστία της επιχείρησης προϋποθέτει ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού τουλάχιστον ίσα με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε ο δείκτης να παίρνει μια τιμή γύρω στη μονάδα. Στην πράξη όμως οι επιχειρήσεις τείνουν να έχουν δείκτη ρευστότητας κάτω από τη μονάδα (ή συχνά και πολύ πιο κάτω). Επομένως ο δείκτης αυτός θα πρέπει να δραστηριοποιείται στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των γενικών οικονομικών χαρακτηριστικών της επιχείρησης. Όσο πιο υψηλός είναι ο δείκτης αυτός τόσο αντανακλάται σε αυτόν η καλύτερη βραχυπρόθεσμη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης⁹.

Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας

Μέσω των συγκεκριμένων αριθμοδεικτών εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της ρευστότητας είναι:

1. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια
2. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια
3. Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις

⁹ Άρθρο: Γιάννης Κίτσος, χρηματοοικονομικός σύμβουλος επιχειρήσεων για το site www.bizhelp365.com

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

4. Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις
5. Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων

1. Αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια

$\text{Ίδια κεφάλαια} \times 100 / \text{Συνολικά κεφ.}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης που έχει χρηματοδοτηθεί από τους μακροπρόθεσμους και τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές της επιχείρησης.

Η διαφορά αυτού του δείκτη από το 100 δείχνει το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που προσφέρθηκαν από τους πιστωτές της επιχείρησης για την χρηματοδότηση του ενεργητικού της. Όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης, σε σχέση με τις υποχρεώσεις της τόσο μεγαλύτερη προστασία παρέχεται στους δανειστές της και τόσο μικρότερη πίεση ασκείται σε αυτή για την εξόφληση των υποχρεώσεων της και την πληρωμή τόκων.

Ένας υψηλός δείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια δείχνει ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Αντίθετα ένας πολύ χαμηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη μιας πιο επικίνδυνης κατάστασης, λόγω της πιθανότητας να προκύψουν μεγάλες ζημιές στην επιχείρηση οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν από τα ίδια κεφάλαια. Όταν τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι πολύ λίγα σε σύγκριση με τις υποχρεώσεις της, τότε τυχόν μείωση των πωλήσεων συνοδευόμενη από μεγάλες ζημιές, μπορεί να μειώσει τα ίδια κεφάλαια σε επικίνδυνο σημείο και να χρειαστεί αναδιοργάνωση.

2. Αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά (ξένα) κεφάλαια

Ιδία κεφάλαια / Ξένα κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ή όχι υπερδανεισμός σε μια επιχείρηση και εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων(μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά) προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων(μακροπρόθεσμες + βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Αν είναι μεγαλύτερος της μονάδας, μας δείχνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχεται στους πιστωτές της επιχείρησης. Για παράδειγμα, ένας αριθμοδείκτης γύρω στο 2 δείχνει ότι μια μονάδα υποχρεώσεων της επιχείρησης καλύπτεται από δύο μονάδες ιδίων κεφαλαίων. Αντίθετα ένας αριθμοδείκτης 0,5 δείχνει ότι μια μονάδα υποχρεώσεων καλύπτεται από 0,5 της μονάδας ιδίων κεφαλαίων και ως εκ τούτου υπάρχει πολύ περιορισμένη εξασφάλιση των πιστωτών της επιχείρησης.

3. Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει τη ρευστότητα των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός επηρεάζεται αντίστροφα (αρνητικά) από λειτουργικές και έκτακτες ζημίες. Είναι φανερό ότι οι βραχυχρόνιοι πιστωτές προστατεύονται περισσότερο καθώς το κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης αυξάνεται με κεφάλαια φορέων αυτής. Ένας σχετικά υψηλός αριθμοδείκτης παρέχει ένδειξη ότι, αν δεν υπάρξουν υπερβολικές ζημίες από την ρευστοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις θα μπορούν να εξοφληθούν από τα κεφάλαια κινήσεως.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

4. Αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

<i>Καθαρά πάγια / Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	Όριο ≥ 1 Ο δείκτης μπορεί να αξιολογηθεί στα πλαίσια του μέσου δείκτη του κλάδου
--	---

Ο αριθμοδείκτης αυτός αντανακλά κατά κάποιο τρόπο το βαθμό ασφαλείας που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές της επιχείρησης. Επίσης στην περίπτωση που υπάρχει εγγραφή υποθήκης ή προσημείωσης επί των παγίων περιουσιακών της στοιχείων παρέχει ένδειξη για το αν μπορούν να αποκτηθούν επιπλέον κεφάλαια με την παροχή της ίδιας εμπράγματης ασφάλειας. Η παρακολούθηση του αριθμοδείκτη αυτού για μια σειρά ετών δείχνει την πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση στην χρηματοδότηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Μια αύξηση του αριθμοδείκτη δείχνει την μεταβολή του περιθωρίου ασφαλείας που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές καθώς και ότι τυχόν επέκταση των παγίων περιουσιακών στοιχείων, χρηματοδοτήθηκε από κεφάλαια των φορέων (αύξηση κεφαλαίου) της επιχείρησης. Αντίθετα μια μείωση του αριθμοδείκτη αυτού διαχρονικά δείχνει ότι μειώθηκε το περιθώριο ασφαλείας των μακροχρονίων πιστωτών και ότι τυχόν επέκταση των παγίων χρηματοδοτήθηκε με την προσφυγή στο δανεισμό¹⁰.

5. Αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων

<i>Καθαρά κέρδη εκμεταλλεύσεως προ φόρων και τόκων / Σύνολο τόκων</i>	Όριο > 1
---	---------------------------------

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων που πρέπει να καταβάλλει η επιχείρηση μέσα σε μια χρήση για την χρησιμοποίηση των ξένων κυρίως μακροπρόθεσμων κεφαλαίων της, δείχνει πόσες φορές αυτοί οι τόκοι καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της. Δηλαδή εκφράζει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί ένα μέτρο της

¹⁰ Άρθρο: Γιάννης Κίτσος, χρηματοοικονομικός συμβούλος επιχειρήσεων για το site www.bizhelp365.com

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

δανειακής κατάστασης της επιχείρησης σε σχέση με την κερδοφόρα δυναμικότητα της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο μεγαλύτερη είναι η ικανότητα της επιχείρησης να πληρώνει τους τόκους της και τόσο μικρότερος ο κίνδυνος αθετήσεως στην εξόφληση των υποχρεώσεων της. Ο αριθμοδείκτης αυτός σε συνδυασμό με τον αριθμοδείκτη δανειακών κεφαλαίων, παρέχει ένδειξη του βαθμού και της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των ξένων κεφαλαίων από την επιχείρηση. Για μεγαλύτερη πληροφοριακή αξία, ο δείκτης αυτός πρέπει να συγκρίνεται με τον αντίστοιχο μέσο δείκτη του κλάδου και να εξετάζεται διαχρονικά για να μπορεί να εντοπιστεί η τάση του.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχειρήσεως στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ή όχι χρησιμοποίηση αυτών.

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της ρευστότητας είναι :

1. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων
2. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων
3. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων
4. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού

1. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξης απαιτήσεων

Καθαρές πωλήσεις / Μέσος όρος απαιτήσεων
--

Ο αριθμοδείκτης εισπράξεως απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο εισπράττονται κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσεως οι απαιτήσεις της επιχειρήσεως. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξης απαιτήσεων παρέχει ένδειξη του βαθμού ποιότητας και του βαθμού ρευστότητας των απαιτήσεων μιας

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

επιχείρησης, καθώς και του κατά πόσο επιτυχής υπήρξε η διοίκηση αυτής στην είσπραξη των απαιτήσεων της. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αυτού αποτελεί τον καλύτερο τρόπο για να διαπιστωθεί αν οι απαιτήσεις μιας επιχείρησης είναι πολύ μεγάλες σε σύγκριση με τα υπόλοιπα κυκλοφοριακά της στοιχεία. Τούτο επιτυγχάνεται με την εύρεση του αριθμού ημερών που οι απαιτήσεις μένουν στα βιβλία της έως ότου εισπραχθούν. Ο χρόνος εισπράξεως των απαιτήσεων μιας επιχείρησης επηρεάζεται από τους όρους χορηγήσεως των πιστώσεων στους πελάτες της. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων μιας επιχείρησης τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη η θέση της από απόψεως χορηγούμενων πιστώσεων. Επί πλέον μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες.

2. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Αγορές / Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων δείχνει πόσες φορές μέσα στη χρήση ανανεώθηκαν οι ληφθείσες από την επιχείρηση πιστώσεις ή άλλως πόσες φορές το κόστος πωληθέντων καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Η παρακολούθηση του αριθμοδείκτη αυτού για μια σειρά ετών δείχνει την πολιτική της επιχείρησης ως προς την χρηματοδότηση των αγορών της. Μια μεταβολή του αριθμοδείκτη αυτού διαχρονικά δείχνει ότι η επιχείρηση αλλάζει την πιστοληπτική της πολιτική. Επίσης, μια απότομη μείωση του αριθμοδείκτη αυτού ενδέχεται να σημαίνει ότι οι προμηθευτές της επιχείρησης άλλαξαν συμπεριφορά ή περιόρισαν την παροχή πιστώσεων προς την επιχείρηση.

3. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων

Κόστος πωληθέντων / Μέσο απόθεμα προϊόντων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Για το λόγο αυτόν οι καλά οργανωμένες επιχειρήσεις, εκτός αν αναμένεται αύξηση των τιμών των προϊόντων τους προσπαθούν να διατηρούν το ελάχιστο ποσό αποθεμάτων που χρειάζεται και τούτο για να ελαχιστοποιούν το ύψος των τόκων των κεφαλαίων που δεσμεύουν τα αποθέματα, να εξοικονομούν δαπάνες αποθηκείσεως και να μειώνουν το κίνδυνο μη πωλήσεως τους λόγω αλλοιώσεως ή αλλαγής των προτιμήσεων των καταναλωτών. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αυτού γίνεται για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσεως. Με τον τρόπο αυτό ελέγχεται αν υπάρχει κάποια υπεραποθεματοποίηση, η οποία μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους για την οικονομική εξέλιξη της επιχείρησης, ιδιαίτερα αν τα αποθέματα των προϊόντων έχουν αγοραστεί με πίστωση ή με δανειακά τραπεζικά κεφάλαια, για τα οποία η επιχείρηση πληρώνει τόκους. Χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων μπορεί να συνδεθεί με υπεραποθεματοποίηση. Η πραγματική αξία του αριθμοδείκτη αυτού μπορεί να φανεί μόνο από την μελέτη της εξέλιξης του διαχρονικά, ως και από τη σύγκριση του με άλλους των ομοειδών επιχειρήσεων.

4. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Καθαρές πωλήσεις / Σύνολο Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του Ενεργητικού μιας επιχείρησης, εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησεως αυτού, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Ένας

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

υψηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας Ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Αντίθετα ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη ότι εντατικής χρησιμοποιήσεως των περιουσιακών της στοιχείων, οπότε θα πρέπει να αυξήσει το βαθμό χρησιμοποιήσεως αυτών ή να προβεί σε ρευστοποίηση μέρους των περιουσιακών της στοιχείων. Με άλλα λόγια ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί. Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχειρήσεως στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ή όχι χρησιμοποίηση αυτών

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της ρευστότητας είναι :

5. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων
6. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων
7. Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων Προς Πάγια

5. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων

Καθαρές πωλήσεις / Καθαρό πάγιο Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Επίσης παρέχει ένδειξη αν υπάρχει υπερεπένδυση σε πάγια σε σχέση με τις πωλήσεις.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των παγίων στοιχείων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Μείωση του εν λόγω αριθμοδείκτη διαχρονικά υποδηλώνει μείωση του βαθμού χρησιμοποίησης των παγίων η οποία πιθανώς δείχνει υπερεπένδυση σε πάγια.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

6. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων

Καθαρές πωλήσεις /Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
--

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Με άλλα λόγια δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποίησε η επιχείρηση με κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο καλύτερα είναι η θέση της επιχείρησης διότι πραγματοποιεί μεγάλες πωλήσεις, με σχετικό μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων, γεγονός το οποίο ενδέχεται να οδηγεί σε αυξημένα κέρδη.

7. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια

Ίδια κεφάλαια/ Καθαρά πάγια

Όρια = , > , < 1 Στα πλαίσια του κλάδου

Με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη αυτού σκοπεύει η εύρεση του τρόπου χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων μιας επιχείρησης. Έτσι όταν τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης είναι μεγαλύτερα των επενδύσεων της σε πάγια, τότε ένα μέρος των κεφαλαίων κινήσεως αυτής προέρχεται από τους μετόχους της. Αντίθετα όταν τα ίδια κεφάλαια είναι μικρότερα των επενδύσεων της σε πάγια, τότε για τη χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων της έχουν χρησιμοποιηθεί, εκτός από τα ίδια και ξένα κεφάλαια. Όταν ο αριθμοδείκτης αυτός σημειώνει άνοδο, σημαίνει ότι η αύξηση του παγίου κεφαλαίου χρηματοδοτείται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια παρά από δανεισμό. Αντίθετα ένας συνεχώς μειούμενος δείκτης δείχνει ότι τα ποσά που διατέθηκαν για την αύξηση του επενδυμένου παγίου κεφαλαίου έχουν αντληθεί, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από δανεισμό και όχι από τη χρησιμοποίηση ιδίων πηγών κεφαλαίων. Η πορεία του αριθμοδείκτη αυτού διαχρονικά, δείχνει την πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση ως προς τον τρόπο χρηματοδότησεως των παγίων της στοιχείων.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Η πραγματοποίηση κέρδους από την επιχείρηση κάνει απόλυτα αναγκαία την ανάλυση αποδοτικότητας, για να διαπιστωθεί εάν σωστή η συνέχιση της παραπέρα δέσμευσης των ήδη επενδυθέντων κεφαλαίων ή δέσμευση νέων κεφαλαίων στην επιχείρηση από τους επιχειρηματίες ή τους επενδυτές γενικότερα. Η αποδοτικότητα κάθε επιχείρησης είναι το αποτέλεσμα ενός μεγάλου αριθμού επιχειρηματικών αποφάσεων, δίδουν δε την τελική απάντηση στο ερώτημα: πόσο αποτελεσματικά διοικείται η επιχείρηση. Τα βασικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για μετρηθεί η απόδοση είναι οι μεταβολές στα έσοδα πωλήσεων στα κέρδη ή οι μεταβολές σε διάφορα στοιχεία της παραγωγής. Κανένα από τα κριτήρια αυτά δεν δίδουν απαντήσεις από μόνα τους, αλλά μόνο εάν συνδυασθούν μεταξύ τους. Η αύξηση π.χ. στα έσοδα πωλήσεων είναι επιθυμητή μόνο εάν αυτή έχει σαν αποτέλεσμα αύξηση κερδών. Η αύξηση κερδών μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν κριτήριο προσδιορισμού της αποδοτικότητας μόνο εάν συσχετισθεί με το κεφάλαιο που επενδύθηκε προκειμένου να πραγματοποιηθούν αυτά τα κέρδη.

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή είναι:

1. Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους
2. Αριθμοδείκτης ταχύτητας καθαρού κεφαλαίου κίνησης
3. Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

1. Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους

$100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμεταλλεύσεως}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός τόσο πιο επικερδής η επιχείρηση. Εάν ο αριθμοδείκτης μικτού

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

κέρδους δεν μεταβάλλεται διαχρονικά ενώ κατά την ίδια περίοδο ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παρουσιάζει κάμψη, η εξέλιξη αυτή παρέχει ένδειξη μιας δυσανάλογης αύξησης των εξόδων λειτουργίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις. Εάν αντίθετα, ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους παρουσιάζει κάμψη διαχρονικά, ενώ ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους παραμένει σταθερός, παρέχεται ένδειξη δυσαναλόγου αύξησης του κόστους πωληθέντων σε σχέση με τα έσοδα πωλήσεων. Τούτο μπορεί να οφείλεται είτε σε συμπίεση των τιμών πώλησης των προϊόντων της επιχείρησης, είτε σε μείωση της παραγωγικότητας των συντελεστών που μετέχουν στην παραγωγή. Εάν όμως συμβαίνει, οι αριθμοδείκτες μικτού και καθαρού κέρδους να μειώνονται ενώ τα έξοδα λειτουργίας να παραμένουν σταθερά σε σχέση με τις πωλήσεις, τούτο οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στο υψηλότερο κόστος παραγωγής.

2. Αριθμοδείκτης ταχύτητας καθαρού κεφαλαίου κίνησης

Καθαρές πωλήσεις / Καθαρό κεφάλαιο κίνησης
--

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει ποιο είναι το ύψος των πωλήσεων που επιτεύχθηκε από κάθε μονάδα καθαρού κεφαλαίου κίνησης και αν η επιχείρηση διατηρεί μεγάλα κεφάλαια κίνησης σε σχέση με τις πωλήσεις. Ένας υψηλός αριθμοδείκτης μπορεί να παρέχει ένδειξη ανεπάρκειας κινήσεως και χαμηλή ταχύτητα ανανεώσεως των αποθεμάτων ή της ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων. Στην περίπτωση αυτή η ανεπάρκεια μπορεί να συνοδεύεται από αυξημένες τρέχουσες υποχρεώσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι ληξιπρόθεσμες πριν από τη μετατροπή των αποθεμάτων έτοιμων προϊόντων και των απαιτήσεων σε μετρητά. Μια χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας των κεφαλαίων κινήσεως μπορεί να είναι αποτέλεσμα υπεραυξημένων καθαρών κεφαλαίων κινήσεως χαμηλής ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων και απαιτήσεων ή ενός αυξημένου ποσού κεφαλαίου κίνησης επενδυμένου σε προσωρινές επενδύσεις. Αυξημένες αποθεματοποιήσεις μπορεί να έχουν γίνει ενόψει αυξήσεων στις τιμές των προϊόντων της επιχείρησης ή προβλέψεως κάποιας ελλείψεως πρώτων υλών ή εμπορευμάτων στην αγορά.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Όσο περισσότερες είναι οι πωλήσεις σε σχέση με το καθαρό κεφάλαιο κίνησης, τόσο λιγότερο ευνοϊκή είναι η κατάσταση της επιχείρησης, αν η ταχύτητα κυκλοφορίας των κεφαλαίων κίνησης επιτεύχθηκε με τη χρησιμοποίηση αυξημένων βραχυπρόθεσμων πιστώσεων. Ο πραγματικός κίνδυνος είναι δυνατό να προέλθει από μια απροσδόκητη μείωση των πωλήσεων της επιχείρησης, οπότε τα αποθέματα συσσωρεύονται. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι υποχρεώσεις της επιχείρησης αυξάνονται αφού δεν εισρέουν επαρκή κεφάλαια από τις πωλήσεις για την έγκαιρη εξόφληση τους.

3. Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

100X Μικτά κέρδη Εκμ/λεύσεως / Καθαρές Πωλήσεις Χρήσεως Όριο < 1
--

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους δείχνει το μικτό κέρδος που απολαμβάνει μια επιχείρηση από την πώληση προϊόντων αξίας 100 δραχμών. Ο υπολογισμός του μικτού κέρδους είναι πολύ σημαντικός για τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις γιατί παρέχει ένα μέτρο αξιολογήσεως της αποδοτικότητας τους. Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης καθώς και την πολιτική τιμών αυτής. Μια επιχείρηση για να θεωρηθεί επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους, τόσο καλύτερη από άποψη κερδών, είναι η θέση της επιχείρησης, διότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Γενικά μπορούμε να πούμε ότι, η επίδραση από μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωληθέντων θα είναι λιγότερο δυσμενής, στην επιχείρηση εκείνη που έχει υψηλό αριθμοδείκτη μικτού κέρδους, από ότι θα είναι σε μια άλλη με χαμηλό το σχετικό αριθμοδείκτη.

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης δείχνει την ικανότητα της διοικήσεως να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Αντίθετα ένας χαμηλός αριθμοδείκτης δείχνει μια όχι καλή πολιτική της διοικήσεως στον τομέα των αγορών

και των πωλήσεων. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε στασιμότητα πωλήσεων με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται αγορές σε μεγάλες ποσότητες, που θα μπορούσαν να επιτευχθούν με χαμηλές τιμές. Είναι όμως δυνατόν μια επιχείρηση να έχει θέσει σκόπιμα ένα χαμηλό περιθώριο κέρδους, προκειμένου να επιτύχει αύξηση του όγκου των πωλήσεων ή αύξηση των πωλήσεων ενός νέου προϊόντος της, ώστε να διευρύνει τη δυναμική παρουσία στην Αγορά. Μολονότι ένας υψηλός αριθμοδείκτης μικτού κέρδους φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι είναι προτιμητέος, εντούτοις θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες. Για παράδειγμα μια επιχείρηση με χαμηλό περιθώριο κέρδους μπορεί να εμφανίζει μια δυναμική πολιτική πωλήσεων κατά την οποία να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη, λόγω του μεγάλου όγκου πωλήσεων αντισταθμίζοντας έτσι το χαμηλό της περιθώριο κέρδους. Αντίθετα, μια επιχείρηση με υψηλό περιθώριο κέρδους μπορεί να είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση, οπότε το συνολικό κέρδος όλων των επιμέρους διαδικασιών επιτυγχάνεται με βάση την τιμή πώλησης των προϊόντων της. Μια επιχείρηση που βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας θα έχει πολύ μικρότερο περιθώριο κέρδους, εφόσον δεν συνυπολογίζει τα κέρδη των προηγούμενων σταδίων.

Η πραγματοποίηση κέρδους από την επιχείρηση κάνει απόλυτα αναγκαία την ανάλυση αποδοτικότητας, για να διαπιστωθεί εάν σωστή η συνέχιση της παραπέρα δέσμευσης των ήδη επενδυθέντων κεφαλαίων ή δέσμευση νέων κεφαλαίων στην επιχείρηση από τους επιχειρηματίες ή τους επενδυτές γενικότερα. Η αποδοτικότητα κάθε επιχείρησης είναι το αποτέλεσμα ενός μεγάλου αριθμού επιχειρηματικών αποφάσεων, δίδουν δε την τελική απάντηση στο ερώτημα: πόσο αποτελεσματικά διοικείται η επιχείρηση. Τα βασικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για μετρηθεί η απόδοση είναι οι μεταβολές στα έσοδα πωλήσεων, στα κέρδη ή οι μεταβολές σε διάφορα στοιχεία της παραγωγής. Κανένα από τα κριτήρια αυτά δεν δίδουν απαντήσεις από μόνα τους, αλλά μόνο εάν συνδυασθούν μεταξύ τους.

Η αύξηση π.χ. στα έσοδα πωλήσεων είναι επιθυμητή μόνο εάν αυτή έχει σαν αποτέλεσμα αύξηση κερδών. Η αύξηση κερδών μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν κριτήριο προσδιορισμού της αποδοτικότητας μόνο εάν συσχετισθεί με το κεφάλαιο που επενδύθηκε προκειμένου να πραγματοποιηθούν αυτά τα κέρδη.

4. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολούμενων κεφαλαίων

100X Καθαρά κέρδη Εκμετ.+ Χρηματοικ. Έξοδα / Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την αποδοτικότητα της επιχείρησης ανεξάρτητα από τις πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της. Επίσης δείχνει:

A) Την ικανότητα της για πραγματοποίηση κερδών

B) Το βαθμό επιτυχίας της διοικήσεως της στη χρησιμοποίηση των ιδίων και ξένων κεφαλαίων. Με άλλα λόγια, ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την κερδοφόρα δυναμικότητα του συνόλου των απασχολούμενων στην επιχείρηση κεφαλαίων (ιδίων + ξένων) και μπορεί να υπολογιστεί είτε για το σύνολο μιας επιχείρησης είτε για το σύνολο μιας επιχείρησης είτε για τμήματα αυτής. Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πολύ σημαντικός για την μέτρηση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης γιατί:

1. Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του συνόλου απασχολούμενων κεφαλαίων μπορεί εύκολα να μηδενιστεί, σε περίπτωση που η επιχείρηση αντιμετωπίσει περίοδο κρίσεως.

2. Αν ο αριθμοδείκτης αυτός είναι χαμηλότερος από το κόστος των δανειακών κεφαλαίων, τυχόν αύξηση αυτών θα μειώσει τα κατά μετοχή κέρδη της επιχείρησης, εκτός αν τα νέα δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιηθούν σε τομείς όπου η αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων σε αυτούς κεφαλαίων είναι υψηλότερη από τη μέση αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων της επιχείρησης.

3. Ένας μόνιμα χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων ενός ή περισσοτέρων τμημάτων μιας επιχείρησης, παρέχει ένδειξη για ενδεχόμενη διακοπή της δραστηριότητας τους, αν φυσικά αυτά δεν αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της όλης επιχείρησης.

4. Ο υπολογισμός της αποδοτικότητας του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, αποτελεί κατά κάποιο τρόπο οδηγό στις περιπτώσεις που η επιχείρηση πρόκειται να προβεί σε εξαγορά κάποιας άλλης ή άλλων επιχειρήσεων ή να αναλάβει νέες δραστηριότητες.

5. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

100X Καθαρά κέρδη Εκμετ.+Χρηματοικ. Έξοδα / Σύνολο Ενεργητικού
--

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, καθώς και των επιμέρους τμημάτων αυτής και αποτελεί ένα είδος αξιολόγησης και ελέγχου της διοικήσεως της. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αυτού επιτρέπει:

1. Τη σύγκριση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης με την αποδοτικότητα άλλων μορφών επενδύσεων, καθώς και με την αποδοτικότητα άλλων επιχειρήσεων του ίδιου περίπου βαθμού κινδύνου. Η αποτελεσματικότητα λειτουργίας μιας επιχείρησης δείχνει την ικανότητα της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύει κεφάλαια που προσφέρονται για επένδυση ανταμείβοντας τα ανάλογα.

2. Την παρακολούθηση της αποδοτικότητας διαχρονικά και τη σύγκριση της με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων ή με το μέσο όρο του κλάδου όπου ανήκει η επιχείρηση.

3. Τη διερεύνηση των αιτίων της μεταβολής του διαχρονικά. Από πολλούς υποστηρίζεται η άποψη ότι είναι προτιμότερο να μετράται η κερδοφόρα

δυναμικότητα της επιχείρησης με τον αριθμοδείκτη αυτό παρά με τον αριθμοδείκτη λειτουργικών κερδών προς καθαρές πωλήσεις.

6. Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων

100 X Καθαρά Κέρδη Εκμεταλ/σεως / Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
--

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος. Συμβαίνει κατά τη διάρκεια μιας χρήσεως να έχουμε αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης είτε με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά είτε από αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείου αυτής είτε από διάφορους άλλους λόγους. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να υπολογιστεί το ύψος των ιδίων κεφαλαίων που πράγματι απασχολήθηκαν σε όλη τη διάρκεια της χρήσεως. Ένας χαμηλός δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ενδεικτικός του ότι η επιχείρηση πάσχει σε κάποιο τομέα της (ανεπαρκής διοίκηση, χαμηλή παραγωγικότητα, υπερεπένδυση κεφαλαίων τα οποία δεν απασχολούνται πλήρως παραγωγικά, δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, κ.λ.π.).

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί και τούτο ανάλογα μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκηση της, στις ευνοϊκές για αυτήν οικονομικές συνθήκες, στην εύστοχη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της κ.λ.π¹¹.

3.3 Οι 10 σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί Αριθμοδείκτες

Είναι γεγονός ότι το Χρηματιστήριο αποτελεί προσφιλή πόλο έλξης για έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό επενδυτών. Συχνά παρουσιάζεται σε αρκετούς επενδυτές η ανάγκη για την ερμηνεία των κυριότερων οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων ως βοήθημα στις επενδυτικές τους επιλογές. Η χρήση των πιο σημαντικών

¹¹ Άρθρο: Γιάννης Κίτσος, χρηματοοικονομικός συμβούλος επιχειρήσεων για το site www.bizhelp365.com

αριθμοδεικτών συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο επιλογής και παρακολούθησης των διαφόρων εταιρειών σε συνδυασμό πάντα με επιπρόσθετα εργαλεία ανάλυσης, καθώς αυτοί εκφράζουν σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον και οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες παρέχουν ενδείξεις για την πορεία μιας εταιρείας, καθώς και για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που ακολουθούνται από τη διοίκησή της. Έτσι, μπορούμε να πληροφορηθούμε σε γενικές γραμμές για τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα σε σχέση με τη διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης. Εδώ παραθέτουμε τους σημαντικότερους και κατά την άποψή μας πιο χρήσιμους αριθμοδείκτες.

1 Δείκτης γενικής ρευστότητας: σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού / σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας μιας επιχείρησης και το περιθώριο ασφαλείας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων. Όσο πιο προβλέψιμες είναι οι εισροές χρημάτων μιας επιχείρησης τόσο είναι γενικότερα αποδεκτός ένας πιο χαμηλός δείκτης, αν και αυτό είναι συνάρτηση κυρίως του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση.

2 Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού: κύκλος εργασιών / γενικό σύνολο ενεργητικού

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης παρέχει ενδείξεις για το πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της. Από αυτό φαίνεται αν υπάρχει υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεών της. Βέβαια, τα στοιχεία αυτού του δείκτη επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη μέθοδο των αποσβέσεων που ακολουθεί η διοίκηση της εταιρείας, δηλαδή από το αν ακολουθείται πολιτική αυξανόμενης ή σταθερής απόσβεσης. Γενικότερα, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο πιο αποτελεσματικά έχουν χρησιμοποιηθεί τα περιουσιακά της στοιχεία. Επίσης, είναι χρήσιμο να γίνεται σύγκριση αυτού του δείκτη με τις ισορροπίες του κλάδου.

3 Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων: κόστος πωλήσεων / αποθέματα

Ο αριθμοδείκτης αυτός επιτρέπει να δούμε πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Χρησιμοποιείται δηλαδή για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Αν διαιρέσουμε το 365 (συνολικές ημέρες του έτους) με τον αριθμό αυτόν διαπιστώνουμε τον αριθμό των ημερών που παρέμειναν τα αποθέματα στην επιχείρηση ώσπου να πωληθούν.

4 Δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων: κύκλος εργασιών / απαιτήσεις

Ο συγκεκριμένος δείκτης καταδεικνύει αν οι απαιτήσεις μιας επιχείρησης είναι πολύ μεγάλες σε σύγκριση με τις πωλήσεις της. Ανάλογος με την ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων είναι ο χρόνος δέσμευσης των απαιτήσεων. Μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων σημαίνει μικρότερη πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες. Η παρακολούθηση της τάσης είναι διαχρονικά χρήσιμη για την αξιολόγηση της ποιότητας και της ρευστότητας των απαιτήσεων.

5 Δείκτης κάλυψης τόκων: κέρδη προ τόκων και φόρων / σύνολο χρεωστικών τόκων

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα κεφάλαια. Αποτελεί δηλαδή ένα μέτρο της δανειακής κατάστασής της σε σχέση με τη δυναμικότητά της να επιτυγχάνει κέρδη, καθώς εμφανίζει την ικανότητά της να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της.

6 Δείκτης οικονομικής μοχλεύσεως: γενικό σύνολο ενεργητικού / σύνολο ιδίων κεφαλαίων

Με τον εν λόγω δείκτη παρατηρούμε την επίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας. Ανάλογα με το επίπεδο του δείκτη μεγαλύτερος, ίσος ή μικρότερος της μονάδας η επίδραση από τη χρήση ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχείρησης είναι αντίστοιχα θετική και επωφελής, μηδενική ή αρνητική.

7 Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων: καθαρά κέρδη χρήσης / σύνολο ιδίων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων του μετόχου. Με άλλα λόγια, μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτήν. Αποτελεί τον βασικό δείκτη τον οποίο η διοίκηση μιας εταιρείας σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος τείνει να προβάλλει με τον πιο επιφανή τρόπο στον ετήσιο απολογισμό χρήσης.

8 Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού: καθαρά κέρδη χρήσης / σύνολο ενεργητικού X 100

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης και επιτρέπει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της. Ο δείκτης φανερώνει την ικανότητά της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύσει κεφάλαια που προσφέρονται για επένδυση, «ανταμείβοντάς» τα ανάλογα.

9 Δείκτης μεικτού κέρδους: μεικτά κέρδη εκμετάλλευσης / κύκλος εργασιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός, γνωστός και ως μεικτό περιθώριο κέρδους, είναι πολύ σημαντικός διότι παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων. Δείχνει δηλαδή τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης και την πολιτική τιμών αυτής. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους τόσο καλύτερη από απόψεως κερδών είναι η θέση της επιχείρησης διότι

μπορεί να αντιμετωπίσει, χωρίς δυσκολία μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Ένας υψηλός δείκτης μεικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

10 Δείκτης καθαρού κέρδους: καθαρά κέρδη χρήσης / κύκλος εργασιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός, γνωστός και ως καθαρό περιθώριο κέρδους, προσδιορίζει το κέρδος από τις λειτουργικές δραστηριότητες, δηλαδή το ποσοστό κέρδους που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

Ο δείκτης «κεφαλαιοποίηση / πωλήσεις»

Η σχέση μεταξύ της χρηματιστηριακής αξίας (κεφαλαιοποίησης) και του κύκλου εργασιών (πωλήσεων) μιας εισηγμένης στο Χρηματιστήριο εταιρείας

Ο λόγος «κεφαλαιοποίηση / πωλήσεις» - price / sales ratio (PSR) δείχνει πόσο δημοφιλής είναι μια εταιρεία στους επενδυτικούς κύκλους με βάση την ικανότητά της να «παράγει» πωλήσεις σε μια συγκεκριμένη χρονιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως εμπορική δύναμη

Σύμφωνα με μελέτη της Eurostat τη πρώτη εμπορική δύναμη αποτελεί η Ευρωπαϊκή Ένωση όπου παρεμβαίνει περίπου κατά το 20 % επί του συνόλου των εισαγωγών και των εξαγωγών ανά τον κόσμο. Εφεξής στις εμπορικές συναλλαγές της ΕΕ τείνουν να συγκαταλέγονται και οι υπηρεσίες.

Εμπορικές Συναλλαγές

A. Η θέση της ΕΕ στο παγκόσμιο εμπόριο

1. Το 2006 η ΕΕ πραγματοποίησε περίπου το ένα πέμπτο των παγκόσμιων εμπορικών συναλλαγών

- είναι ο πρώτος εξαγωγέας μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες με 19,2 %.
- είναι ο δεύτερος εισαγωγέας με 19 % μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες.

2. Ωστόσο, η σχετική θέση της σημειώνει πτώση σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς το 1980 (όταν είχε μόνο εννέα κράτη μέλη) η ΕΕ κάλυπτε το 21 % των εξαγωγών και το 27 % των εισαγωγών. Αυτό μπορεί να συγκριθεί με την κατάσταση της Κίνας, εξαιρουμένου του Χονγκ Κονγκ, η οποία κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου σημείωσε αύξηση

- από 1,3 % σε 11,2 % στις εξαγωγές.
- από 1,3 % σε 7,9 % στις εισαγωγές.

3. Την περίοδο 2002–2006, το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ παρουσιάζει μικρό έλλειμμα, ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες καταγράφουν αυξανόμενο έλλειμμα. Το εμπορικό

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΩΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

ισοζύγιο της Κίνας καταγράφει αυξανόμενο πλεόνασμα και της Ιαπωνίας ολοένα και μειούμενο πλεόνασμα.¹²

Πίνακας 1: Παγκόσμιες εξαγωγές αγαθών (σε δισ. EUR)

	2002	2003	2004	2005	2006	% (2006)
ΕΕ-27	891,9	869,2	952,9	1 053,2	1 159,3	19,2 % (*)
ΗΠΑ	713,6	624,4	639,0	709,1	804,8	12,0 %
Κίνα	337,5	379,6	466,1	599,5	752,8	11,2 %
Ιαπωνία	412,9	389,5	421,1	443,0	478,3	Å 7,1 %
Κόσμος	4 689,1	4 519,1	5 026,8	5 851,2	6 718,2	100,0 %

(*) Εξαιρείται το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 2: Παγκόσμιες εισαγωγές αγαθών (σε δισ. EUR)

	2002	2003	2004	2005	2006	% (2006)
ΕΕ-27	937,0	935,2	1 027,5	1 179,8	1 351,7	19,0 % (*)
ΗΠΑ	1 235,9	1 124,7	1 197,3	1 363,3	1 491,6	21,0 %
Κίνα	272,1	321,3	399,3	470,7	559,2	7,9 %
Ιαπωνία	342,2	325,9	352,2	399,6	443,2	6,2 %
Κόσμος	4 976,8	4 796,7	5 353,4	6 200,1	7 094,1	100,0 %

(*) Εξαιρείται το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 3: Εμπορικό ισοζύγιο (σε δισ. EUR)

	2002	2003	2004	2005	2006
ΕΕ-27	— 45,1	— 66,0	— 74,6	— 126,7	— 192,5
ΗΠΑ	— 522,4	— 500,3	— 558,3	— 654,2	— 686,8
Κίνα	65,3	58,2	66,9	128,8	193,6
Ιαπωνία	70,7	63,6	68,9	43,4	35,1

(*) Εξαιρείται το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

Πηγή: Eurostat

¹² ΔΝΤ, Eurostat-COMEXT (ΕΕ).

4.2 Ο Χαρακτήρας του Εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κύρια προϊόντα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αγοράζει και πουλά κατά κύριο λόγο μεταποιημένα προϊόντα: αυτά αντιστοιχούν στο 90 % των εξαγωγών της και περίπου στα τρία τέταρτα των εισαγωγών της.

- Οι μηχανές και ο εξοπλισμός μεταφορών καλύπτουν μόνα τους ποσοστό άνω του 44 % των εξαγωγών και άνω του 30 % των εισαγωγών.
- Η ενέργεια και τα χημικά προϊόντα ακολουθούν.
- Αντίθετα, τα τρόφιμα και οι πρώτες ύλες αντιστοιχούν σε μόλις λίγο περισσότερο από το 5 % των εξαγωγών και το 5,3 % των εισαγωγών.¹³

Πίνακας 4: Κατανομή του συνόλου των εξαγωγών ανά προϊόν

	2000	2007
Τρόφιμα και ποτά	5,6 %	5,0 %
Πρώτες ύλες	2,1 %	2,5 %
Ενέργεια	3,4 %	5,0 %
Χημικά προϊόντα	14,0 %	15,9 %
Μηχανές και εξοπλισμός μεταφορών	46,3 %	43,8 %
Άλλα	28,6 %	27,7 %

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 5: Κατανομή του συνόλου των εισαγωγών ανά προϊόν

	2000	2007
Τρόφιμα και ποτά	5,5 %	5,3 %
Πρώτες ύλες	5,0 %	4,9 %
Ενέργεια	16,2 %	23,3 %
Χημικά προϊόντα	7,1 %	8,4 %
Μηχανές και εξοπλισμός μεταφορών	37,4 %	29,1 %
Άλλα	28,8 %	29,0 %

Πηγή: Eurostat

¹³ Πηγή: Eurostat

Ισοζύγιο εισαγωγών – εξαγωγών ανάλογα με τα προϊόντα

Το 2007 η ΕΕ καταγράφει εξαιρετικά υψηλό πλεόνασμα για τα χημικά προϊόντα και πολύ υψηλό πλεόνασμα για τις μηχανές/εργαλεία και τον εξοπλισμό μεταφορών. Αντίθετα, παρουσιάζει σημαντικό έλλειμμα στην ενέργεια, το οποίο έχει σχεδόν διπλασιαστεί κατά την περίοδο 2000–2007.

Πίνακας 6: Εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ-27 ανά προϊόν (σε δισ. EUR)

	2000	2007
Τρόφιμα και ποτά	7,1	— 13,4
Πρώτες ύλες	— 31,4	— 39,7
Ενέργεια	— 131,9	— 269,1
Χημικά προϊόντα	48,4	77,4
Μηχανές και εξοπλισμός μεταφορών	21,9	129,2
Άλλα	— 42,7	— 69,6
Σύνολο	— 142,9	— 185,3

Πηγή: Eurostat

4.3 Κύριοι Εμπορικοί Εταίροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Την περίοδο 2000–2007 οι ΗΠΑ εξακολουθούν να είναι ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος, ο πρώτος πελάτης και ο πρώτος προμηθευτής της ΕΕ, με μερίδιο μεγαλύτερο του 16 % του συνολικού εμπορίου. Ας σημειωθεί ωστόσο, ότι το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί σημαντικά από το 2000 και εξής. Την ίδια περίοδο η Κίνα μετακινήθηκε από την τέταρτη στη δεύτερη θέση, αντικαθιστώντας την Ιαπωνία. Οι εξαγωγές της προς την ΕΕ σχεδόν τετραπλασιάστηκαν και οι εισαγωγές της τριπλασιάστηκαν. Την ίδια περίοδο η Ιαπωνία υποχώρησε από τη δεύτερη στην πέμπτη θέση μετά τη Ρωσία και την Ελβετία. Σημειώνεται επίσης η έντονη άνοδος της Ρωσίας που πέρασε από την πέμπτη στην τρίτη θέση.

Τέλος, ας σημειωθεί ότι η Ινδία και η Βραζιλία αντικατέστησαν την Ταϊβάν και τον Καναδά αντίστοιχα. Την περίοδο 2000–2007, οι εξαγωγές της ΕΕ προς τους κυριότερους οικονομικούς χώρους εμφανίζει αντιφατικές τάσεις, δηλαδή:

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

- στασιμότητας με τη Λατινική Αμερική, τον ASEAN, τις δυναμικές οικονομίες της Ασίας (DAE) και την Ιαπωνία
- ελαφρώς ανοδικές με τις ΗΠΑ·
- μετρίως ανοδικές με τις χώρες ΑΚΕ, ΕΖΕΣ, τις χώρες της νότιας και ανατολικής Μεσογείου (MEDA) και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX)·
- εντόνως ανοδικές με την Κίνα, τις χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ) και τις χώρες του ΟΠΕΚ και τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες (Κροατία, πΓΔΜ και Τουρκία)

Παρά την ανωτέρω πρόοδο και με την εξαίρεση των ΗΠΑ, των υποψηφίων προς ένταξη στην ΕΕ χωρών και των χωρών της νότιας και ανατολικής Μεσογείου (MEDA), το υπόλοιπο του εμπορικού ισοζυγίου της ΕΕ εξακολουθεί να είναι ελλειμματικό με τους περισσότερους οικονομικούς χώρους, ιδιαίτερος δε με την Κίνα.

Πίνακας 7: Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της ΕΕ-27

(Μερίδιο επί του συνολικού εμπορίου: εισαγωγές + εξαγωγές)

2000		2007	
1. ΗΠΑ	24,1 %	1. ΗΠΑ	16,6 %
2. Ιαπωνία	7,5 %	2. Κίνα	11,4 %
3. Ελβετία	7,3 %	3. Ρωσία	8,7 %
4. Κίνα	5,5 %	4. Ελβετία	6,4 %
5. Ρωσία	4,7 %	5. Ιαπωνία	4,6 %
6. Νορβηγία	4,0 %	6. Νορβηγία	4,5 %
7. Τουρκία	2,7 %	7. Τουρκία	3,7 %
8. Νότια Κορέα	2,4 %	8. Νότια Κορέα	2,4 %
9. Ταϊβάν	2,4 %	9. Ινδία	2,1 %
10. Καναδάς	2,2 %	10. Βραζιλία	2,0 %

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 8: Εξαγωγές της ΕΕ ανά οικονομικό χώρο (σε δισ. EUR)

Χώρας ή χώρα	2000	2007	Μεταβολή 2007-2000 (%)
Ηνωμένες Πολιτείες	238,2	261,6	+ 8,9
Υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ	39,5	67,9	+ 41,8
ΕΖΕΣ	101,6	140,4	+ 27,6
Χώρες ΑΚΕ	40,4	61,7	+ 15,1
ΟΠΕΚ	55,3	102,2	+ 45,8
MEDA	90,8	119,6	+ 24,0

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

ASEAN	41,8	54,5	+ 0,2
Λατινική Αμερική	55,6	71,3	+ 0,2
ΕΟΧ	1 693,9	2 649,0	+ 36,0
ΧΚΑΕ	148,0	29,2	— 80,2
DAE	83,6	98,9	+ 0,1
ΚΑΚ	33,8	128,6	+ 73,7
Κίνα	25,8	71,7	+ 64,0
Ιαπωνία	45,4	43,7	+ 3,7

Πηγή: Eurostat

Κροατία, πΓΔΜ, Τουρκία

MEDA: χώρες της νότιας και ανατολικής Μεσογείου

ΕΟΧ: Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

DAE: δυναμικές οικονομίες της Ασίας (Ταϊλάνδη, Μαλαισία, Σιγκαπούρη, Νότια Κορέα, Ταϊβάν, Χονγκ Κονγκ)

ΚΑΚ: χώρες της πρώην ΕΣΣΔ

Πίνακας 9: Εισαγωγές της ΕΕ ανά οικονομικό χώρο (σε δισ. EUR)

Χώρος ή χώρα	2000	2007	Μεταβολή 2007–2000 (%)
Ηνωμένες Πολιτείες	206,2	181,1	— 12,1
Υποψήφιος προς ένταξη στην ΕΕ	22,4	53,7	+ 58,2
ΕΖΕΣ	112,3	157,2	+ 28,5
Χώρες ΑΚΕ	44,6	61,7	+ 27,7
ΟΠΕΚ	87,2	126,3	+ 30,9
MEDA	67,3	107,1	+ 37,1
ASEAN	75,3	80,2	+ 6,1
Λατινική Αμερική	51,2	88,7	+ 42,2
ΕΟΧ	1 656,6	2 624,7	+ 36,8
ΧΚΑΕ	122,5	13,3	— 89,1
DAE	116,6	129,3	+ 9,8
ΚΑΚ	76,5	184,6	+ 58,5
Κίνα	74,6	231,4	+ 67,7
Ιαπωνία	92,0	78,1	— 15,1

Πηγή: Eurostat

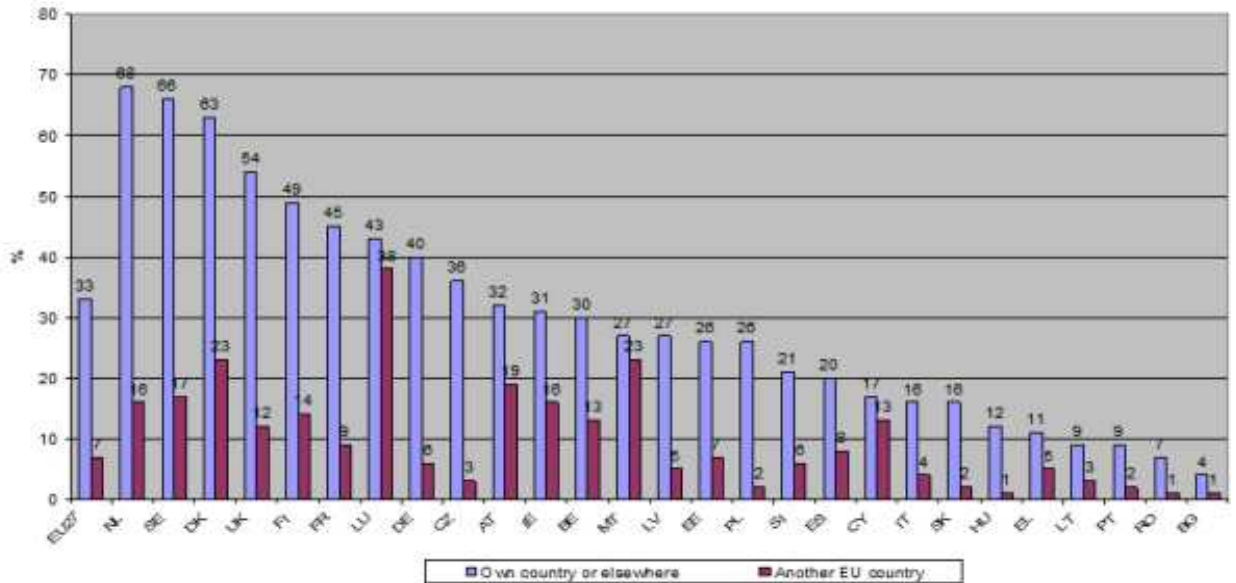
4.4 Ευρωπαϊκή Ένωση για το e-commerce

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της πρόσφατης πανευρωπαϊκής έρευνας σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο που εκπονήθηκε από τα Ευρωπαϊκά Κέντρα Καταναλωτή Ελλάδας, Ιρλανδίας και Ολλανδίας και παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες στα βασικά προβλήματα που αντιμετώπισαν οι Ευρωπαίοι καταναλωτές το 2007 κατά τις συναλλαγές τους μέσω του Διαδικτύου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αφορούσαν στη μη παράδοση προϊόντων, στην παράδοση ελαττωματικών προϊόντων και στους όρους των συμβάσεων. Σύμφωνα με την διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Καταναλωτή Ελλάδος, κυρία Ι. Χαραλαμποπούλου, κατά το 2007 ήταν ενθαρρυντικό το γεγονός ότι παρατηρήθηκε συντονισμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων εκ μέρους των κρατών μελών, στοιχείο εξαιρετικά σημαντικό για την προστασία του καταναλωτή στις διακρατικές συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντική η συμβολή του δικτύου των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτή (ΕΚΚ) στην εξωδικαστική επίλυση προβλημάτων σε ηλεκτρονικές αγορές/ υπηρεσίες. Όπως δείχνουν οι στατιστικές για το 2007 η μη παράδοση προϊόντων είναι η αιτία του 44% του συνόλου των καταγγελιών και διαφορών που χειρίστηκε το ECC-NET. Τα προβλήματα με το προϊόν ή την υπηρεσία αντικατοπτρίζουν το 25% των καταγγελιών, ενώ στο 6% των καταγγελιών και διαμαχών υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι καταναλωτές αντιμετώπισαν προβλήματα με τις τιμές που εμφανίζονταν στις ιστοσελίδες.¹⁴

¹⁴ Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΙΕ)

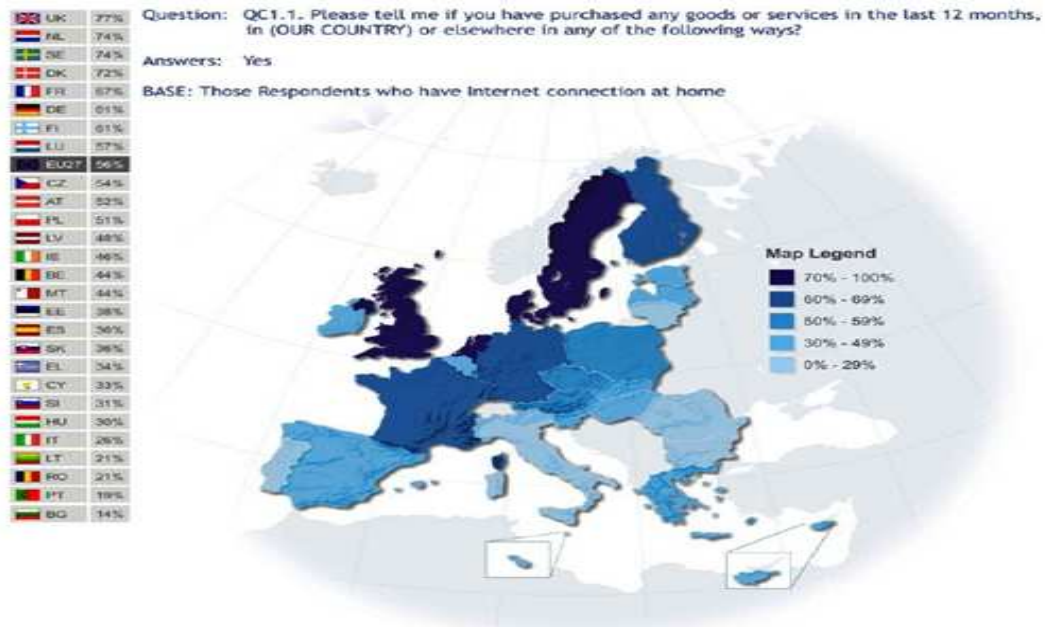
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Διάγραμμα 1. Ποσοστό ατόμων που έχει αγοράσει αγαθά ή υπηρεσίες μέσω του Διαδικτύου στους τελευταίους 12 μήνες.

Πηγή: Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)

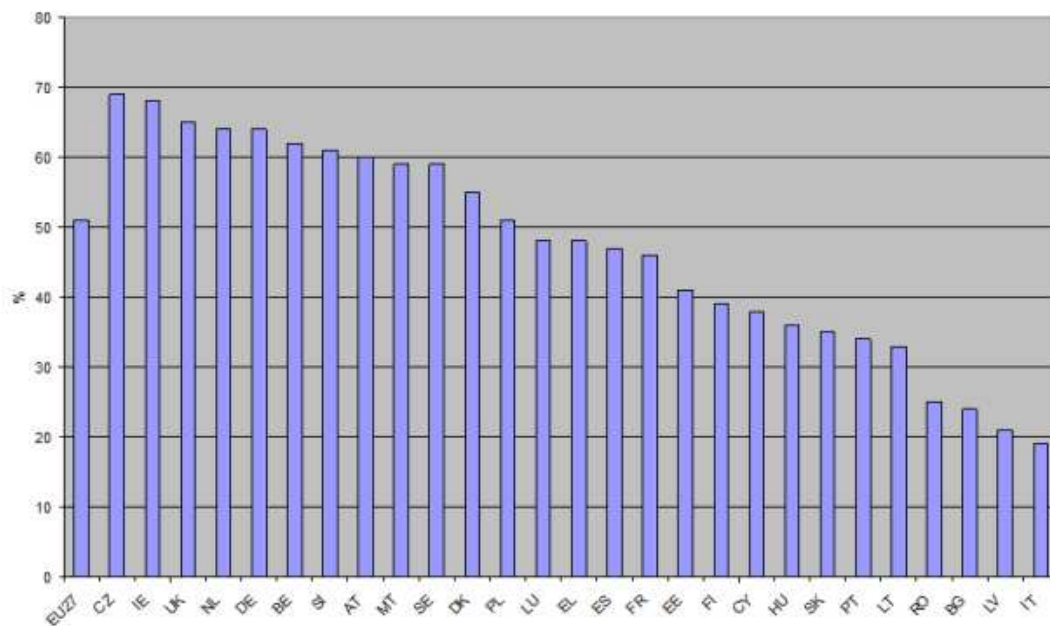
Διάγραμμα 2. Αγορά αγαθών ή υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου στους τελευταίους 12 μήνες στην Ε.Ε.

Πηγή: Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)

Διάγραμμα 3. Χρήση ηλεκτρονικού εμπορίου για λιανική πώληση, Ε.Ε.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Πηγή: Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)

Πηγή

4.5 Οικονομικό Περιβάλλον στην Ελλάδα

Σύμφωνα με έκθεση της IOBE (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών) και αντλώντας πληροφορίες από σχετικές εκθέσεις της για το έτος 2012 θα αναφερθούμε στην Ελληνική οικονομία, στην κατάστασή της και στους τρόπους ανάκαμψής της. Οι έρευνες οικονομικής συγκυρίας του IOBE προσφέρουν σημαντική πληροφόρηση για τις εξελίξεις στην οικονομία, τόσο στην πλευρά των επιχειρήσεων, όσο και στην πλευρά των καταναλωτών. Εξάλλου, βασικοί δείκτες αποτελούν πρόδρομους δείκτες για διάφορα μεγέθη της οικονομίας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με επάρκεια για την πρόβλεψη των άμεσων εξελίξεων, ακόμα και στην πορεία του ΑΕΠ. Αναλυτικότερα: Η συγκρότηση κυβέρνησης τον Ιούνιο φαίνεται να λειτούργησε θετικά, κυρίως στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, με μετεκλογικές προσδοκίες για επικείμενες αλλαγές στην εφαρμοζόμενη πολιτική. Είναι σαφές άλλωστε ότι και η ίδια η άρση της κυβερνητικής αβεβαιότητας των προηγούμενων μηνών επηρέασε θετικά τις προσδοκίες επιχειρήσεων και καταναλωτών, αν και τον Σεπτέμβριο, με το μετεκλογικό κλίμα ευφορίας να έχει εξασθενήσει, η ανάκαμψη αυτή έχει ατονήσει σε μεγάλο βαθμό και οι πολίτες προεξοφλούν μια περαιτέρω συμπίεση των εισοδημάτων τους. Οι επιχειρηματικές προσδοκίες γενικά είναι πολύ συγκρατημένες και οι αβεβαιότητες παραμένουν και

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

αφορούν τον προσανατολισμό και τη θέση της χώρας στο διεθνές περιβάλλον. Αν δεν αρθούν οι αβεβαιότητες, οι όποιες ευνοϊκές προοπτικές για επενδυτικές αποφάσεις, γρήγορα και πάλι θα εξανεμισθούν. Οι πολίτες άλλωστε δέχονται πολλές φορές αντιφατικά μεταξύ τους, μηνύματα για το περιεχόμενο των δημοσιονομικών μέτρων, ενώ η οριστικοποίηση αυτών των μέτρων – με τους καλύτερους δυνατούς όρους - πρέπει να ολοκληρωθεί ώστε να αφιερωθεί ο απαραίτητος χρόνος στην προσπάθεια αντιστάθμισης των υφιστάμενων επιπτώσεών τους. Πιο συγκεκριμένα, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα το τρίμηνο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου του 2012 παραμένει στα ίδια επίπεδα σε σχέση με εκείνα του προηγούμενου τριμήνου και αναδιαμορφώνεται στις 76 μονάδες. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο πάντως, το κλίμα έχει επιδεινωθεί σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του έτους, οριακά περισσότερο στην Ευρωζώνη σε σχέση με την ΕΕ, στις 86 και 87 μονάδες αντίστοιχα. Σε σχέση άλλωστε με το ίδιο διάστημα πέρυσι, έχει σημειωθεί σημαντική κάμψη και στους δύο ευρωπαϊκούς δείκτες (98 μονάδες σε αμφότερες τις ζώνες).

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στην Ελλάδα παραμένουν σταθερές το εξεταζόμενο τρίμηνο σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του έτους στις Υπηρεσίες, ενώ στις Κατασκευές και στο Λιανικό Εμπόριο καταγράφουν άνοδο. Στη Βιομηχανία, ο σχετικός δείκτης περιορίζεται οριακά το τρέχον τρίμηνο σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο, ενώ στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, παρά τη μεγάλη πτώση του Σεπτεμβρίου, σημειώνεται βελτίωση κατά μέσο όρο σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, οι σχετικοί μέσοι δείκτες έχουν υποχωρήσει σημαντικά στις Υπηρεσίες και οριακά στη Βιομηχανία, ενώ αντίθετα στο Λιανικό Εμπόριο και περισσότερο στις Κατασκευές, οι επιχειρηματικές προσδοκίες σημειώνουν ανάκαμψη. Αναλυτικότερα: Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην Ελλάδα, μετά τα ιστορικά χαμηλά του πρώτου τριμήνου του 2012 και την ανάκαμψη του Απριλίου – Ιουνίου, το τρίμηνο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου, κυρίως λόγω του εκλογικού κύκλου και της αναθέρμανσης των καταναλωτικών προσδοκιών, κερδίζει 6 μονάδες κατά μέσο όρο, στις -69 μονάδες (από -75 μονάδες το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο). Οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν πάντως σταθερά τα τελευταία 2½ έτη οι πλέον απαισιόδοξοι Ευρωπαίοι. Οι αντίστοιχοι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες το εξεταζόμενο τρίμηνο διαμορφώνονται στις -22 και -24 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα, αισθητά υψηλότερα έναντι του ελληνικού δείκτη, αλλά χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής επίδοσής τους (-16

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

μονάδες αντίστοιχα). Σε όλα τα στοιχεία του δείκτη καταγράφεται βελτίωση το τρέχον τρίμηνο σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο, αν και τον Σεπτέμβριο η επιδείνωση είναι σημαντική. Έτσι οι πολύ αρνητικές προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο αμβλύνονται, με το 71% των καταναλωτών κατά μέσο όρο να είναι απαισιόδοξο για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, έναντι 83% στο πρώτο τρίμηνο του έτους. Ελαφρώς μειωμένο είναι και το ποσοστό των καταναλωτών που διατυπώνει δυσσιώνες προβλέψεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση της χώρας, το οποίο διαμορφώνεται στο 74% (από 87% το πρώτο και 77% το δεύτερο τρίμηνο). Ως προς την πρόθεση για αποταμίευση καταγράφεται μικρή βελτίωση στο σχετικό, εξαιρετικά χαμηλό δείκτη, ο οποίος διαμορφώνεται στις -74 μονάδες κατά μέσο όρο (από -78 το δεύτερο τρίμηνο και -67 την αντίστοιχη περσινή περίοδο). Οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο 12-μηνο είναι εξαιρετικά δυσμενείς, παρόλο που το μέσο ποσοστό όσων αναμένουν άνοδο της ανεργίας περιορίζεται ελαφρά στο 84% (από 94% το πρώτο τρίμηνο του έτους).

Τέλος, το ποσοστό των καταναλωτών που αναφέρει ότι είναι «χρεωμένο» παραμένει στο 16% από τις αρχές του έτους, ενώ μόνο ένα 10-11% σταθερά το τελευταίο εξάμηνο δηλώνει ότι αποταμιεύει λίγο ή πολύ. Τέλος, το 55% των καταναλωτών δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα», ενώ διαμορφώνεται στο 15-16% από το δεύτερο ήδη τρίμηνο, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι «αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους».

Στον τομέα της Βιομηχανίας

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών το τρίτο τρίμηνο του 2012 κινείται στα ίδια σχεδόν επίπεδα με τα αντίστοιχα του δεύτερου τριμήνου, στις 79 μονάδες και οριακά υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή του επίδοση, υποδηλώνοντας σχετική σταθερότητα στον τομέα. Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής το γ' τρίμηνο είναι αρνητικές, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στις -8 μονάδες, από +3 το β' τρίμηνο, παρά την άνοδό του σε θετικά επίπεδα τον Σεπτέμβριο. Ελαφρώς πιο δυσμενείς βαίνουν και οι εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης (στις -51 από -49 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ τις αρνητικές αυτές

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

μεταβολές εν πολλοίς αντισταθμίζουν τα αποθέματα ετοιμών προϊόντων, με το σχετικό δείκτη εκτιμήσεων να περιορίζεται κατά το ήμισυ, στις +7 μονάδες, χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη μέση περσινή του επίδοσης (+16 μονάδες). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, η εξαγωγική δυναμική του τομέα παραμένει αμετάβλητη σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες, ενώ ελαφρά ανάκαμψη καταγράφει το αρνητικό ισοζύγιο στις προβλέψεις απασχόλησης στον τομέα(στις -13 μονάδες από -17 το πρώτο τρίμηνο), σε επίδοση υψηλότερη και σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της περσινής χρονιάς (-18 μονάδες). Ως προς το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού, και αυτό διαμορφώνεται περί του μέσου όρου του β' τριμήνου, στο 64-65%, χαμηλότερα πάντως έναντι της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (68%). Τέλος, οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής διαμορφώνονται αυτό το τρίμηνο κατά μέσο όρο στους 4,2 (από 4 το προηγούμενο τρίμηνο και 3,6 το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο).

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Το γ' τρίμηνο του έτους διαμορφώνεται στις 68 από 61 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο και 57 μονάδες το αντίστοιχο περσινό. Η άνοδος αυτή εκπορεύεται από τη βελτίωση σε όλα τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας και κυρίως από την άμβλυνση του έντονα αρνητικού δείκτη στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους (στις -54 μονάδες από -66 το β' τρίμηνο). Οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις τους παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αν και ο σχετικός αρνητικός δείκτης αμβλύνεται ήπια στις -45 (από -47) μονάδες, με το 56% των επιχειρήσεων να αξιολογεί εκ νέου τις πωλήσεις του ως μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο δείκτης των αποθεμάτων περιορίζεται σε αρνητικά επίπεδα(στις -6 από +2 μονάδες), σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (+17 μονάδες), υποδηλώνοντας ρευστοποίησή τους. Οι αρνητικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές εξομαλύνονται ελαφρώς, αν και παραμένουν αρνητικές (στις -49 από -53 μονάδες το β' τρίμηνο), ενώ σχετικά με την απασχόληση του τομέα, το εν λόγω ισοζύγιο χάνει έδαφος, κυρίως λόγω της έντονης πτώσης του τον Σεπτέμβριο, και διαμορφώνεται κατά 8 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα, στις -38 μονάδες. Τέλος, σε όρους τιμών, κυριαρχούν, αν και έχουν εξασθενήσει σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

-τις οποίες και υιοθετεί το 28% των ερωτηθέντων - έναντι των προσδοκιών ανόδου (5-7% το τελευταίο εξάμηνο). Στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους, καταγράφεται άνοδος και αυτό το τρίμηνο, όπως και το προηγούμενο, στα Υφάσματα-Ένδυση-Υπόδηση, τα Είδη οικιακού εξοπλισμού και στα Οχήματα & Ανταλλακτικά, με τις προσδοκίες των επιχειρήσεων όμως να παραμένουν εν γένει σε χαμηλά επίπεδα. Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις Κατασκευές το γ' τρίμηνο του έτους, κερδίζουν κατά μέσο όρο 10 μονάδες σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώνονται στις +55 μονάδες, σε επίδοση υψηλότερη έναντι της αντίστοιχης περσινής (36 μονάδες). Οι έντονα αρνητικές προβλέψεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο προγράμματος εργασιών τους αμβλύνονται μεν αλλά το σχετικό ισοζύγιο βρίσκεται πολύ χαμηλά διαμορφώνεται στις -73 μονάδες (από -80 μονάδες το προηγούμενο αλλά και το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο). Ο δείκτης απασχόλησης του τομέα φθάνει στις -37 μονάδες (από -45 το β' τρίμηνο και -52 το αντίστοιχο περσινό). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο προγράμματος των εργασιών τους αμβλύνονται σημαντικά (στις -31 από -55 μονάδες), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας ενισχύονται οριακά στους 9,1 μήνες (από 8,6), στα ίδια επίπεδα με τα αντίστοιχα περσινά. Σε σχέση με τις προβλέψεις των τιμών, τα 2/5 των επιχειρήσεων διατηρούν σταθερά από τις αρχές του έτους αποπληθωριστικές προσδοκίες, ενώ διπλασιάζεται στο 12% το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 41% κρίνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 29% τη χαμηλή ζήτηση και ένα 18% παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και η ύφεση, η υψηλή φορολογία και η έλλειψη έργων, η καθυστέρηση πληρωμών από το Κράτος, οι μεγάλες εκπτώσεις, κ.α. Ανά κλάδο, οι προσδοκίες κινούνται οριακά θετικά αυτό το τρίμηνο σε σχέση με το προηγούμενο στις Ιδιωτικές Κατασκευές, με τη βελτίωση στο συνολικό δείκτη να εκπορεύεται κυρίως από την άνοδο των προσδοκιών του γ' τριμήνου στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων¹⁵.

¹⁵ Έκθεση της IOBE για την Ελληνική Οικονομία 3/12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

5.1 Ο τομέας Χονδρικού Εμπορίου

Η μειωμένη ζήτηση στο λιανικό εμπόριο επηρεάζει και το σχετικό χονδρικό εμπόριο σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Συγκεκριμένα ο δείκτης κύκλου εργασιών περιορίστηκε κατά -15,7% σε σχέση με το περσινό β' τρίμηνο. Πρόκειται για το χειρότερο β' τρίμηνο της τελευταίας πενταετίας καθώς ο δείκτης διαμορφώνεται σε πρωτόγνωρα χαμηλά για τα ελληνικά δεδομένα επίπεδα¹⁶.

Κλαδικά Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

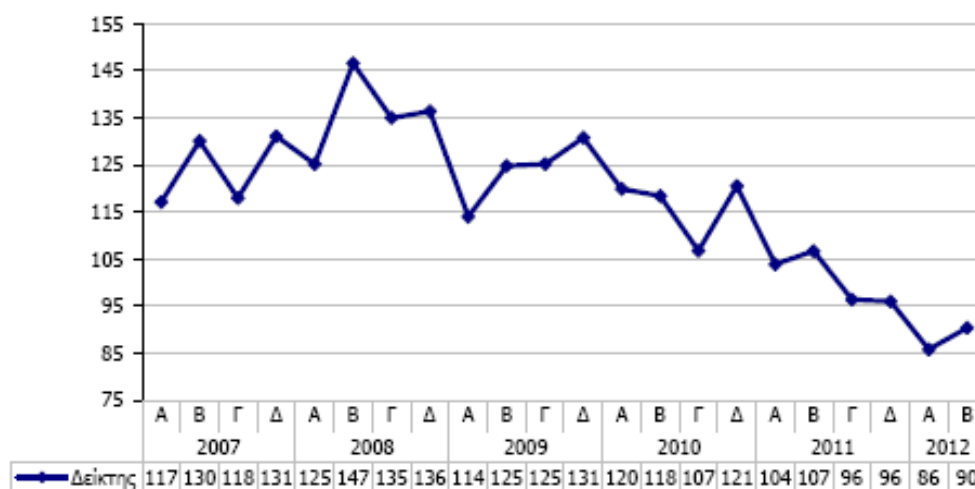
	Ιαν-Σεπ 2010	Ιαν-Σεπ 2011	Ιαν-Σεπ 2012	Π.Μ. % '11/'10	Π.Μ. % '12/'11
Τρόφιμα - Ποτά - Καπνός	76,5	78,3	76,7	2,4%	-2,0%
Υφάσματα - Ενδυση - Υπόδηση	69,7	58,2	58,2	-16,5%	0,0%
Είδη Οικιακού Εξοπλισμού	56,2	47	59,4	-16,4%	26,4%
Οχήματα - Ανταλλακτικά	44,3	43,5	58,6	-1,8%	34,7%
Πολυκαταστήματα	90,6	57,9	50,1	-36,1%	-13,5%
Σύνολο Λιανικού Εμπορίου	60	58,9	43,9	-1,8%	-25,5%

Πηγή: IOBE

¹⁶ Έκθεση της IOBE για την Ελληνική Οικονομία 3/12

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο (2005=100)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

5.2 Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Επιχειρήσεων Χονδρικού Εμπορίου στην Κρήτη

Αρχικά θα αναφέρουμε πως αντλώντας στοιχεία από την Hellstat δημιουργήσαμε επιχειρήσεις και ταξινομήσαμε τα δεδομένα ανά χρονολογία. Χρονολογικά μελετήσαμε τα έτη από το 2007 έως το 2011 και μελετήσαμε τις μεταβολές των στοιχείων από έτος σε έτος. Ως προς το προσωπικό των εταιρειών είχαμε τρεις κατηγορίες όπου αυτές ήταν διαχωρισμένες με βάση τον αριθμό του προσωπικού τους, δηλαδή μία κατηγορία για επιχειρήσεις με προσωπικό από 1 έως 10 άτομα, δεύτερη κατηγορία για επιχειρήσεις με προσωπικό από 11 έως 49 άτομα και τέλος η τρίτη κατηγορία αφορούσε επιχειρήσεις με προσωπικό άνω των πενήντα ατόμων. Έπειτα για κάθε αρχείο excel δημιουργήσαμε τα αθροίσματα για τις στήλες του ισολογισμού αλλά και τους μέσους όρους για τα δεδομένα των αριθμοδεικτών. Οι συναρτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα αθροίσματα και τους μέσους όρους είναι οι συναρτήσεις SUM() και AVERAGE() αντίστοιχα, χρησιμοποιώντας κάθε φορά μέσα στην παρένθεση τα στοιχεία εκείνα των οποίων θέλουμε να βρούμε το άθροισμά τους ή το μέσο όρο τους. Οι επιχειρήσεις που μελετάμε ανήκουν στις εξής κατηγορίες επιχειρήσεων: πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες. Οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

επιχειρήσεις ορίζονται με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων και τον κύκλο εργασιών τους ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τους. Ας δούμε λοιπόν τις κατηγορίες μας.

Στοιχεία Επιχειρήσεων Χονδρικού Εμπορίου για την Κρήτη για την κατηγορία 1-10

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις με αριθμό προσωπικού μεταξύ 1-10, ανήκουν στην κατηγορία των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Πολύ μικρές επιχειρήσεις ορίζονται αυτές οι οποίες έχουν λιγότερους από 10 εργαζομένους και των οποίων ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Δημιουργήθηκε ο παρακάτω πίνακας :

Μεγέθη	2007	2009	2010	2011	% Μεταβολή	
					2007-2009	2010-2011
Λογαριασμοί Ισολογισμών						
Αποθέματα	379.272.968,88	351.685.186,44	315.645.239,33	268.150.087,67	-7,27	-15,05
Απαιτήσεις	1.113.434.171,72	1.089.653.671,22	870.807.404,54	755.292.152,99	-2,14	-13,27
Διαθέσιμα-χρεόγραφα	139.919.189,17	169.595.243,45	215.291.792,81	147.649.367,05	21,21	-31,42
Σύνολο Ενεργητικού	2.065.008.508,20	2.042.708.581,30	1.821.740.831,39	1.589.255.579,02	-1,08	-12,76
Ίδια Κεφάλαια	573.087.052,24	589.913.132,58	538.516.804,03	486.772.750,04	2,94	-9,61
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.343.651.182,77	1.248.906.405,60	1.119.316.024,18	966.664.563,99	-7,05	-13,64
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	123.922.031,50	190.132.355,77	150.716.787,64	122.775.843,45	53,43	-18,54
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως						
Κύκλος εργασιών	2.473.146.000,53	1.935.445.844,82	1.820.366.120,58	1.698.751.726,12	-21,74	-6,68
Κόστος πωληθέντων	1.989.694.145,42	1.523.006.432,36	1.470.892.142,64	1.404.671.964,61	-23,46	-4,50
Μικτά Κέρδη	483.451.855,11	412.439.412,46	349.473.977,94	294.079.761,51	-14,69	-15,85
Καθαρά κέρδη προ φόρων	93.526.419,88	35.367.580,02	7.160.449,02	-27.227.760,80	-62,18	-480,25
Βασικοί Αριθμοδείκτες						
Γενικής Ρευστότητας	4,03	7,03	2,55	3,40	74,48	33,11
Άμεσης Ρευστότητας	3,44	6,88	1,84	2,22	100,18	20,37
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	0,28	0,29	0,26	0,25	5,35	-3,31
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	0,02	-0,08	-1,00	-0,27	-588,59	-73,21
Αποδοτικότητα Ενεργητικού	0,05	0,00	-0,03	-0,04	-100,23	33,34
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	-0,20	-0,01	-0,36	-0,23	-92,70	-37,51

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

Στοιχεία Επιχειρήσεων Χονδρικού Εμπορίου για την Κρήτη για την κατηγορία 11-49

Οι επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 10 αλλά λιγότερους από 50 εργαζόμενους ανήκουν στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων όπου στην κατηγορία αυτή ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν ξεπερνά τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Δημιουργήθηκε ο πίνακας :

Μεγέθη	2007	2009	2010	2011	% Μεταβολή	
					2007-2009	2010-2011
Λογαριασμοί Ισολογισμών						
Αποθέματα	84.611.620,68	77.769.436,24	65.913.493,54	52.693.925,69	-8,09	-20,06
Απαιτήσεις	257.317.366,70	221.056.760,62	200.244.928,26	169.219.221,67	-14,09	-15,49
Διαθέσιμα-χρεόγραφα	14.682.939,02	13.845.738,07	15.120.724,84	12.524.266,82	-5,70	-17,17
Σύνολο Ενεργητικού	477.258.509,61	449.998.898,61	405.542.992,93	331.955.260,50	-5,71	-18,15
Ίδια Κεφάλαια	79.884.229,53	90.434.946,20	91.106.258,36	78.846.787,45	13,21	-13,46
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	321.250.953,55	270.711.387,69	248.539.194,29	200.417.633,68	-15,73	-19,36
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	74.948.260,94	87.304.656,60	64.540.460,24	50.929.714,39	16,49	-21,09
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως						
Κύκλος εργασιών	577.052.358,90	497.584.826,64	464.484.954,42	408.223.779,74	-13,77	-12,11
Κόστος πωληθέντων	497.995.086,06	424.839.857,14	365.218.794,67	353.227.359,92	-14,69	-3,28
Μικτά Κέρδη	79.057.272,84	72.744.969,50	99.266.159,75	54.996.419,82	-7,98	-44,60
Καθαρά κέρδη προ φόρων	9.536.676,53	2.093.556,18	1.522.611,55	-4.786.370,77	-78,05	-414,35
Βασικοί Αριθμοδείκτες						
Γενικής Ρευστότητας	1,29	1,34	1,35	1,46	3,88	8,38
Άμεσης Ρευστότητας	0,96	0,98	0,97	1,07	1,55	10,94
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	0,19	0,21	0,21	0,19	12,57	-11,86
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	0,02	0,00	-0,02	-0,05	-100,00	150,00
Αποδοτικότητα Ενεργητικού	0,02	0,00	-0,01	-0,02	-100,00	100,00
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	0,18	-0,04	-0,31	-0,15	-122,22	-51,61

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**

Στοιχεία Επιχειρήσεων Χονδρικού Εμπορίου για την Κρήτη για την κατηγορία
50&Άνω

Οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στην κατηγορία των μεσαίων επιχειρήσεων λόγω του ότι απασχολούν από 50 έως 250 άτομα. Σε αυτή τη κατηγορία ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

Δημιουργήθηκε ο παρακάτω πίνακας :

Μεγέθη	2007	2009	2010	2011	% Μεταβολή	
					2007-2009	2010-2011
Λογαριασμοί Ισολογισμών						
Αποθέματα	6.304.931,60	6.864.084,78	5.696.216,02	5.744.733,19	8,87	0,85
Απαιτήσεις	18.637.742,46	18.714.020,79	15.757.778,64	19.271.983,92	0,41	22,30
Διαθέσιμα-χρεόγραφα	2.171.715,41	4.047.173,59	5.187.230,58	3.716.693,47	86,36	-28,35
Σύνολο Ενεργητικού	38.804.068,66	44.953.889,58	41.835.245,64	42.950.668,34	15,85	2,67
Ίδια Κεφάλαια	8.020.869,75	9.750.462,61	9.632.027,12	9.671.348,72	21,56	0,41
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	19.325.001,62	23.881.454,45	22.095.484,72	23.963.524,73	23,58	8,45
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.219.741,45	11.096.423,02	9.915.032,22	9.069.529,52	-1,10	-8,53
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως						
Κύκλος εργασιών	46.773.955,39	51.118.971,07	46.296.169,22	45.531.423,13	9,29	-1,65
Κόστος πωληθέντων	37.336.721,96	40.896.426,27	36.169.518,28	34.531.074,69	9,53	-4,53
Μικτά Κέρδη	9.437.233,43	10.222.544,80	10.126.650,94	11.000.348,44	8,32	8,63
Καθαρά κέρδη προ φόρων	1.829.955,27	1.077.529,81	718.855,18	663.229,15	-41,12	-7,74
Βασικοί Αριθμοδείκτες						
Γενικής Ρευστότητας	1,43	1,33	1,30	1,34	-7,18	3,07
Άμεσης Ρευστότητας	1,08	1,01	1,00	1,07	-6,51	6,98
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	0,22	0,23	0,24	0,27	6,08	9,32
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	0,05	0,02	0,02	0,02	-48,64	-4,94
Αποδοτικότητα Ενεργητικού	0,05	0,03	0,02	0,02	-52,01	-7,38
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	0,28	0,12	0,10	0,08	-55,80	-14,79

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αρχικά θα ασχοληθούμε με την κατηγορία 1-10 για την οποία μέσω του πίνακα που δημιουργήσαμε μπορούμε να εξάγουμε τα εξής συμπεράσματα: Ενδεικτικά θα σχολιάσουμε κάποια από τα δεδομένα. Για αρχή λοιπόν ας αναφερθούμε στα Διαθέσιμα χρεόγραφα τα οποία αποτελούν μετοχές που έχει μια επιχείρηση στο χαρτοφυλάκιο της με σκοπό τη σύντομη διάθεση τους. Παρατηρούμε πως η μεταβολή για τα έτη 2007 έως 2009 η είναι στο 21.21% ενώ από τα έτη 2010 έως 2011 παρατηρείται πτώση -31.42%. Από το 2007 έως 2009 λοιπόν παρατηρείται αύξηση ενώ από τα έτη 2010 έως 2011 παρατηρείται σημαντική μείωση γεγονός που μας δείχνει την δυσμενή κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις λόγω κρίσης. Έπειτα ας ασχοληθούμε με το Σύνολο Ενεργητικού που μας δείχνει το σύνολο των οικονομικών πόρων τους οποίους έχει αποκτήσει στο παρελθόν μία επιχείρηση και εκμεταλλεύεται με σκοπό την παραγωγή και τη διάθεση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. Παρατηρούμε λοιπόν πως από το 2007 έως το 2009 η ποσοστιαία μεταβολή είναι -1,08% ενώ από τα 2010 έως 2011 είναι -12,76%.

Στη συνέχεια αναφερόμαστε στον τζίρο των επιχειρήσεων κατά τα έτη 2007 με 2009 και 2010 με 2011 όπου από τον πίνακά μας αυτό το βλέπουμε από τον κύκλο εργασιών όπου παρουσιάζεται μεταβολή -21,74% και -6,68% αντίστοιχα και αυτό μας κάνει να συμπεράνουμε πως ο τζίρος των επιχειρήσεων είχε μεγαλύτερη μείωση κατά το πρώτο χρονικό διάστημα που μελετάμε (δηλαδή το 2007 έως 2009) διότι τότε ήταν τα πρώτα χρόνια της κρίσης για την χώρα μας.

Τέλος για την κατηγορία 1-10 θα σχολιάσουμε τον δείκτη γενικής ρευστότητας που μας δείχνει την ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις πληρωμές τους. Μπορούμε να διακρίνουμε λοιπόν πως από τα έτη 2007 με 2009 ο δείκτης αυτός ανέρχεται στο 4,03 και 7,03 αντίστοιχα και αυτό αντιστοιχεί σε ποσοστιαία μεταβολή της τάξεως του 74,48% πράγμα το οποίο μας δείχνει πως σε γενικές γραμμές οι επιχειρήσεις μπορούν να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους, ενώ από τα έτη 2010 έως 2011 η μεταβολή είναι στο 33,11%. Παρατηρούμε πως το ποσοστό τα έτη 2010 με 2011 είναι μικρότερο από αυτό των 2007 με 2009 και θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε πως οι επιχειρήσεις με την πάροδο των ετών αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κάλυψη των υποχρεώσεων τους. Εν συνεχεία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

μελετώντας την επόμενη κατηγορία 11-49 συμπεραίνουμε πως όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες είναι οι υποχρεώσεις που λήγουν σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους, όπου από το έτος 2007 έως το έτος 2009 οι υποχρεώσεις αυτές παρουσίασαν μια θετική μεταβολή στο 16,49% ενώ από το 2010 έως το 2011 παρουσίασαν μειωμένη μεταβολή κατά -21,09%. Με βάση αυτό θα μπορούσαμε να πούμε πως η κρίση κάνει τις επιχειρήσεις και όσους αλληλοεξαρτώνται από αυτές να θέλουν να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους μέσα στα περιθώρια του έτους.

Όσον αφορά τα μικτά κέρδη βλέπουμε πως η μεταβολή και στις δύο περιπτώσεις 2007 με 2009 και 2010 με 2011 είναι αρνητική με το ποσοστό στην πρώτη περίπτωση να είναι -7,98% και στην δεύτερη να είναι -44,60%. Αυτό που κατά γενική ομολογία παρατηρούμε είναι πως τα κέρδη των επιχειρήσεων με την πάροδο των χρόνων όλο και μειώνονται. Αυτό βέβαια μπορούμε να το παρατηρήσουμε και από τα καθαρά κέρδη προ φόρων όπου από το 2007 στο 2009 υπάρχει μια πτώση -78,05%, ενώ από το 2010 στο 2011 υπάρχει πτώση -414,35%, γεγονός που μας δείχνει πως η κατάσταση ολοένα και δυσκολεύει.

Στην τελευταία κατηγορία 50&Άνω ως αναφερθούμε στους αριθμοδείκτες όπου το μικτό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε και αυτό παρατηρείται αν δούμε τις μεταβολές των 2007με2009 και 2010με2011. Ωστόσο όμως παρατηρώντας το καθαρό περιθώριο κέρδους μπορούμε να διακρίνουμε πως αυτό παρουσιάζει μειωμένη μεταβολή με μεγαλύτερη από αυτές να είναι η μεταβολή από το 2007 στο 2009.

Τέλος, ως δούμε την αποδοτικότητα ίδιων κεφαλαίων όπου μέσω αυτών εκφράζεται η ικανότητα της διοίκησης να παράγει κέρδος σε σύγκριση με τα κεφάλαια που έχουν επενδυθεί. Από το έτος 2007 έως 2009 η αποδοτικότητα ίδιων κεφαλαίων παρουσίασε μεταβολή -55,80% που μας δείχνει πως οι επιχειρήσεις κατά κύριο λόγο δεν μπορούσαν να παράγουν κέρδος και μάλιστα σε πολύ μεγάλο ποσοστό. Από το 2010 έως 2011 τώρα παρουσιάζεται μια μεταβολής του -14,79% που ναι μεν και αυτό το ποσοστό μας δείχνει πως υπάρχει δυσκολία στην παραγωγή κέρδους, ωστόσο όμως η μεταβολή αυτή είναι αρκετά μικρότερη από αυτή μεταξύ των ετών 2007-2009 πράγμα που μας δείχνει πως ίσως τα πράγματα αρχίζουν να καλυτερεύουν. Αυτό που σε γενικές γραμμές μπορούμε να συμπεράνουμε είναι πως όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτου αριθμού προσωπικού που έχουν, επηρεάστηκαν και συνεχίζουν να επηρεάζονται από την δυσμενή οικονομική κατάσταση που πλήττει την χώρα μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1.] Davidson et all 1974, Welsch and Anthony 1981, Παπαδόπουλος 1986, Weston and Brigham 1986
- [2.] Ανάλυση και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων, Ζοπουνίδης, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 1998
- [3.] Weston and Brigham 1986, Στάμου 1996
- [4.] Στέργιος Χατζηνικολάου, «Τα μυστικά των ισολογισμών», Εκδότης:Economia Publishing, 2008
- [5.] <http://www.bizhelp365.com>
- [6.] ΔΝΤ, Eurostat-COMEXT (ΕΕ).
- [7.] Eurostat
- [8.] Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)
- [9.] Λογιστικές εφαρμογές, Νικόλαος Σ. Πομόνης, Εκδότης : Σταμούλη Α.Ε.,
- [10.] Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, Αργύρης Λ. Αδαμίδης, Εκδότης:University Studio Press.
- [11.] Καραγιάννης Δ. Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη Αικατερίνη, «Ανάλυση Ισολογισμών & Αριθμοδείκτες, Βιωσιμότητα Επιχειρήσεων & Κέρδη, Έλεγχος του Κόστους & Αποκλίσεις, Ταμειακή Ρευστότητα Επιχειρήσεων», Έκδοση: 2012